

ÉLETTÜNK

XXXVI. évf. 3. szám (36. Jg. Nr. 3)

Az európai magyar katolikusok lapja

2004. március

AKI BEFOGAD EGY GYERMEKET...

II. János Pál pápa üzenete
a 2004. év nagybőjtjére

Kedves Testvéreim!

1. A hamvazkodás emlékeztető szer-
tartásával megkezdődik a nagybőjti szent
idő, amikor a liturgia - bízva az Isteni Ir-
galmasságban - megújítja minden hívőnek
szóló felhívását a megtérésre.

Az idei évben így hangzik nagybőjti
üzenetem témája: „Aki befogad és gyer-
mekeket az én nevében, engem fogad be”
(Mt 18, 5). Ez a mottó alkalmat kínál arra,
hogy átgondoljuk a gyermekek helyzetét,
akiket Jézus ma is magához hív, és akiket
példaképként állít azok elé, akik tanítvá-
nyai akarnak lenni. Jézus szavai sürgetnek
minket, hogy megvizsgáljuk, hogyan bá-
nunk a gyermekekkel családjainkban, tár-
sadalunkban és az Egyházban. Ők egy-
által arra is ösztönöznek minket, hogy újra
felfedezzük az egyszerűséget és a bizalmat,
amelyet a hívőknek gyakorolniuk kell Isten
Fiának követésében, aki osztozott a kí-
csinyek és a szegények sorsában. Erre vo-
natkozóan mondta Assisi Szent Klára Jézus-
ról: „Aki a jászolban fekteti, szegényen élt a
földön és a keresztben is ruhátlan maradt”.

Jézus szerette a gyermekeket, és előny-
ben részesítette őket „egyszerűségük és
életörömük, természetességük, csodálko-
zással teli hitük miatt”. Azt akarja, hogy a
közösség tárja ki karjait és nyissa meg szív-
vét feléjük, mint Jézus felé: „Aki befogad
egy gyermeket az én nevében, engem fo-
gad be”. Jézus a gyermekekhez sorolja a
„legkisebb testvéreket”, az ínséget szenvedő
embereket, a rászorulókat, az éhezőket és a
szomjazókat, az idegeneket, a ruhátlanokat,
a beteget és a börtönben lévőket. Őket befogadni és szeretni, illetve tapaszta-
latosan bánni velük és elutasítani őket azt jelen-
ti, hogy magával Jézussal viselkedünk így,
mert ő különleges módon jelen van bennük.

2. Az evangélium beszámoló Jézusnak a
szerény názáreti otthonban előtöltött gyer-
mekkoráról, ahol szüleinek engedelmes-
kedve felnőtt: „növekedett bölcsességben
Isten és az emberek előtt” (Lk 2, 52). Gyer-
mekké válásával az emberi tapasztalatok-
ban akart osztozni. „Kiüresítette önmagát -
írja Szent Pál apostol - szolgai alakot öltö-
tt és hasonló lett az emberekhez. Külsője
tekintve olyan volt, mint egy ember. Meg-
alázta magát, engedelmes lett a halálig,
megpedig a kereszthalálig” (Fil 2, 7-8).
Amikor 12 éves korában a jeruzsálemi
templomban maradt, így szólt szüleinek,
akik aggódva keresték: „Miért kerestek?
Nem tudjátok, hogy nekem az én Atyám
dolgaiban kell lennem?” (Lk 2, 49). Jézus
személye valóban telve volt a Mennyi Atya
iránti bizalommal és gyermeki ráhagyakozás-
sal. Ő mondta: „Az én eledelem az, hogy
annak akaratai cselekedjem, aki küldött en-
gem, hogy elvégezzem az ő művét” (Jn 4,34).

Nyilvános működése éveiben gyakran
ismételte, hogy csak azok juthatnak be az
Isten Országába, akik megértik, hogy olya-
nokká kell válniuk, mint a gyermekek. Jézus
szavaiban a gyermekek beszédes kép-
pé válnak a tanítványok számára, akiket
meghívott, hogy gyermeki odaadással kö-
vessék az isteni Mestert: „Aki olyan kicsiny-
nyé tud válni, mint ez a gyermek, az a leg-
nagyobb a mennyek országában” (Mt 18,4).

Kicsinyé „válni” és „befogadni” a kí-
csinyeket: ez annak az egyetlen útmutatás-
nak a két vonatkozása, amelyet az Úr a mi

SOMORJAI ÁDÁM OSB, Róma

Hamvazkodás Rómában

A római hamvazószerda az elmúlt
húsz évben nekem azt jelentette, hogy dél-
után az ősi Aventinus dombon, Szent An-
zelm primásapátságunkban, egész bencés
szerzetesközösségünk, a cisztercita és a
domonkos rendi atyákkal együtt, felsora-
kozott templomunk szerzetesi kórusán és
együtt várta a Szentatyát, aki kisvártatva
megérkezett, és Boldog XXIII. János pápa
által felújított módon, nálunk kezdte meg
a szent szertartást egy könyörgéssel. Majd
körmenetben kísértük át a szomszédos,
mintegy száz méterre lévő ősi Szebi-
na-bazilikába, egyik oldalt a fehér, a do-
monkos barátok, másik oldalon a fekete
(bencés) és a tarka (ciszterci) barátok. Itt,
a Szent Szabinában, a domonkos rendi ge-
neralátus templomában ünnepeltük meg a
Szentatyával együtt a szentmisét, benne a
hamvazkodás rítusát.

Rómában, nagybőjtben igen ősi hagyó-
mány, hogy negyven napon át más-más
templomban van az úgynevezett stációs is-
tentszlet. A stációk közül ez volt az első,
szintén igen ősi hagyomány alapján.

Emlékezzél, ember, hogy por vagy és
porrá leszel!

A Szentatyá, amikor néhányan, kivá-
lasztottak, eléje járultunk, bőven hintett fej-
jünkre a porból, utána még sokáig viseltük
ennek a nyomát. Látható és szuggesztív jele
volt ez teremtetségünknek és esendőség-
günknél, valamint újra megtérésünknél.

Az elmúlt években a Szentatyá egyre
kevesebbet tudott vállalni a szent szertar-
tásból. Előbb a körmenetben való részvét-
elről mondott le, majd a szentmisén is a

korunkban is tanítványaihoz intéz. Csak
aki kicsinyé válik, az képes arra, hogy szer-
zetelt befogadja a „legkisebb testvéreket”.

3. Sok hívó van, aki megpróbálja hűen
követni az Úr ezen felszólítását. Itt szeret-
nék emlékeztetni a szülőkre, akik nem fél-
nek magukra venni egy nagycsalád gond-
ját, az anyákra és apákra, akik nem a szak-
mai siker és a karrier keresését részesítik
előnyben, hanem azért fáradoznak, hogy
gyermeküknek átadják azokat az emberi
és vallási értékeket, amelyek megadják az
élet valódi értelmét.

Hálás csodálattal gondolok azokra,
akik a nehéz helyzetben lévő gyermekek
nevelésének gondját hordozzák, és azokra,
akik enyhítik a gyermekek és családtagjaik
személyes, a konfliktusok és az erőszak,
a táplálék- és vízhiány, a kényszerű
elvándorlás és az igazságtalanság szá-
mos formája okoz a világban.

Ezen nagylelkűség mellett szóvá kell
tennem mindazoknak az önzését is, akik
nem „fogadják be” a gyermekeket. Vannak
kiskorúak, akiket mélyen megszegett a fel-
nőttek erőszakossága: a szexuális vissza-
élés, a prostitúcióra való kényszerítés, a
gyermek benvonása a kábítószer-kereske-
delembe és a drogfogyasztásba; és vannak
gyermek, akiket munkára vagy harcra
kényszerítenek; áratlanok, akiket a csalá-
dok szétszakadása örökre megbélyegez;
gyermek, akiket érint a szegénytelen

(Folytatás a 2. oldalon)

NAGYBŐJT ELEJÉN

címtemplom bíborosa vezette a szent
szertartást, a hamvazkodást és az igehir-
detést azonban mindig ő végezte.

Idén lesz az első alkalom, hogy le kell
mondania erről is. Ugyanakkor nem mond
le magáról a szent szertartás végzéséről, de
ezt közelebb, a Szent Péter-bazilikában
végzi, nem délután, hanem délelőtt.

Nagybőjti üzenet

Nem mondott le a Szentatyá idén arról
sem, hogy útravalót ne adjon nagybőjtje.

Tartsatok bűnbánatot!

Részlet

Megromlott már a régi erkölcs,
Egy kor veszőbe van megint.
Pusztadj le, új idők viharja!
Pusztíts, dühöngj kedved szerint.
Bábel tornyának építői
Hogy összeagyválódtatok!
Kezdőtetitek megint elülről...
Ó, tartsatok bűnbánatot!
Kérkedtek azzal, hogy e század
Mily bölcs, erős, mindenható.
Nem lelti kedvét délibábnan
S aiban, mi szép, de nem való.
Ledöntött minden régi bálványt;
De a szív semmit sem kapott.
Nem boldog és nem jó az ember!
Ó, tartsatok bűnbánatot! (...)
Jöjjetek sírni templomomba;
Verjétek bűnös mellétek,
S a szeretet nagy Istenétől
Jó, tiszta szívet kérjétek.
A könnyezőhöz, búslóhoz
Vigasztaló szót szöjlatok.
Egymást ölelve, megbocsátat:
Így tartsatok bűnbánatot!
1879

Reviczky Gyula (1855-1889)

Személyes aventinusi jelenlétét mintegy
pótlandó, és e szent időszakot méltóké-
ppen bevezető, intézte nagybőjti üze-
netét ez évben is Isten népéhez:

„Aki befogad egy ilyen gyermeket az én
nevében, az engem fogad be.” (Mt 18,5)

Jézus e szavakkal szuggesztíven hív fel
mindannyiunkat annak szükségességére,
hogy végiggondoljuk: vajon milyen helyet
biztosítunk a gyermekeknek családjaink-
ban, sőt társadalmainkban és helyi egyhá-
zainkban. Egyben arra is meghívunk, hogy
újra fölfedezzük azt az egyszerűséget és
bizalmat, ahogy Isten Fia fordult a gyer-
mek és a szegények felé, megosztva
azok sorsát. Jézus arra hív fel bennünket,
hogy tárjuk ki karunkat és szívünket,
fogadjuk be a gyermekeket. A gyermekekkel
együtt pedig a legkisebb testvéreket, a rá-
szorítottakat, a szűkölködőket, az éhezőket
és szomjazókat, a hajléktalanokat, mezí-
telenekeket, beteget és bebörtönzötteket.
Ahogy őket fogadjuk, úgy fogadjuk Údvö-
zítőnket is. Mert Ő azonosult a legkiseb-
bekkel, magára vette azok sorsának terhét.

Kicsinyekké válni és magunkra venni a
kicsinyek sorsát: ez a jézusi tanítás két
szempontja. Csak az tudja magára vállalni
a sorsukat, aki maga is azonosul velük.

Számosan vannak, akik dicséretes mó-
don követik ezt a jézusi tanítást. Emléke-
zünk meg azokról a szülőkről, akik nem
haboznak, hogy a mai világban tapasztal-
ható életstílustól eltérően, magukra veszik
a nagycsalád édes terhét. Sokan vannak
azok az édesanyák és édesapák, még ha
nem is hallják hangjukat a közéletben -
hiszen mások vetik fel a témákat -, akik lemon-

danak a karierről, szakmai előrehaladás-
ról, sőt kényelmükről is, csak azért, hogy
átadhassák gyermekeiknek mindazokat az
emberi és vallási értékeket, amelyeket ez a
világ nem tud, nem akar nekik átadni, és
amely igazi élehető modellt, értéket jelent.

Sokan vannak azok az önfeláldozó sze-
mélyek is, akik életüket olyan gyermekek
szolgálatába állítják, akiket különféle szen-
vedés sújt, akár családi viszonyaik követke-
zében, akár anyagi nélkülözés, így az éhezés
miatt, vagy a mai világban nagymértékben
megtapasztalható igazságtalanság miatt.

Ugyanakkor nem hallgathatunk azok
egoizmusáról sem, akik nem fogadják be a
gyermeket. Sokan vannak, igen sokan,
akik saját kényelmük oltárán feláldozzák
a jövőt, nem is sejtve, hogy saját magukat
mitől fosztják meg a későbbi évtizedek-
ben, életük alkonyán. Sokan vannak, akik
kihasználják a gyermekeket, különböző
mélatlan feladatokat adnak nekik, vagy
egyenesen a szülőket kényszerítik arra,
hogy gyermekeiket donorként használják
fel, eladva egyes ép testrészeiket. A példá-
kat tetszés szerint sokszorosíthatnánk, és
mai világunkban, amely a pénz és a szex
oltárán annyit mindent feláldoz, bőven ta-
lálunk példát a visszaélésekre az újságok,
illetve más tömegkommunikációs eszkö-
zök napi híreiben.

Biztató példa

A gyermekek befogadására magyar
nyelvetterületünkön fölfigyelhettünk egy
biztató példára. Déva vára alatt, a ferenc-
es kolostorban kezdődött ez a csoda. Egy
fiatal ferences atya, fölfigyelve az elha-
nyagolt, elhagyott gyermekek sorsára, ve-
lük népesítette be Déva város üres kolos-
torát. Majd amikor ez a kolostor is kicsiny
lett, talált önkéntes segítők kezét, akik
lakásokban, családoknál fogadták be a
kicsinyeket. A kolostor iskolaként műkö-
dik. Majd amikor egyre többen lettek,
újabb iskolát kellett nyitni, és újabb csalá-
dokat bevonnak. Statisztikai adatokat nem
szertünk ebben az összefüggésben, de
tudjuk, hogy már több százan, sőt félezer-
nél is többen jártak és élnek Csaba atya
védőszármái alatt.

Amikor felhívjuk erre a figyelmet, nem
biztos, hogy új dolgot mondunk, hiszen az
egyházi sajtó erről sokat írt az elmúlt hó-
napokban Magyarországon és Romániá-
ban egyaránt. Amiért szóba hoztuk őket,
azzal az a célunk, hogy felhívjuk a figy-
elmet: értő-érző lelkipásztorok mai is élnek
közöttünk és általuk csodákat tesz az Úr-
isten. S egyben mindannyiunk figyelmébe
ajánljuk őket, hiszen nem állami, nem is
egyházi költségvetésből tartják el e szere-
tetműveket, hanem önkéntes adományok-
ból. Bennük elevenen él az a hit és az a bi-
zalom, amit a Gondviselésbe vetnek. A
gondviselő Isten gondját viseli a legki-
sebbeknek, és mindig talál segítőtársakat.

Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az
Evangéliumban!

Nagybőjti újramegtérésünk mottója ez
a hamvazószerdai emlékeztető. Ne fele-
djük, hogy semmit nem viszünk magunkkal,
ha elbúcsúzunk ettől az élettől. Csak jócse-
lekedeteink lesznek velünk mindörökké. □

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Látható és láthatatlan

Két kérdéssel is foglalkozunk mai számunkban. Mindkettő - legalábbis közvetve - kapcsolatban van a fenti címmel. Az első ismét Düsseldorf közelében élő olvasónktól érkezett, a második Norvégiából. Vegyük őket sorra.

I. Első levélírónk kérdése: Nem lenne-e a mai ember számára könnyebb hinni, „ha a Fiústistent is úgy láthatnánk, mint pl. a Szentatyá pápává választásának 25. évfordulóján rendezett ünnepségeket?” Majd így folytatja: „Magam részéről hiszem, hogy azok a boldogok, akik nem láttak, és mégis hisznek (Jn 20, 29), de: nem hinnének sokkal többen, ha láthatnának? Vagy a nagy többség akkor is csak a kancsalul festett egek sztárjait látná, mert csak azokat nézné, míg a hívsvéti feltámadás valamikor éjfélt után a „futottak még...” rovatban lenne röviden megemlítve a 32. TV programban, illetve az újságok utolsó oldalán? Ebben az esetben fel kellene sóhajtanunk mondván, hogy milyen számalma is az a hitetlen Tamás, aki láthatna ugyan, de mégsem hisz ...”

Miklós atya válaszol:

Mindenki ismeri a szólásmondást: „Akkor hiszem, ha látom!” - ami persze logikai ellentmondás, mert amit az em-

AKI BEFOGAD...

II. János Pál pápa...

Folytatás az 1. oldalról

szervkereskedelem és emberkereskedelem. És mit mondanak az afrikai AIDS-tragédiáról és annak pusztító következményeiről? Már emberek millióiról beszélnek, akiket ez a csapás érint, és akik közül már nagyon sokan születésüktől kezdve fertőzöttek. Az emberiségnek nem szabad szemtel hunyintia ezen aggasztó tragédia látán!

4. Mi a bűne ezeknek a gyermekeknek, hogy ezt kell elszenvedniük? Emberileg nézve nem könnyű, sőt talán lehetetlen is válaszolni ezekre a felkavaró kérdésekre. Csak a hit segít nekünk, hogy kiüssünk a szenvedés mélységeiből. Azáltal, hogy „engedelmes lett a halálig, mégpedig a keresztáldig” (Fil 2, 8), Jézus magára vette az emberi szenvedést és beváltotta a feltámadás ragyogó fényével. Halálával örökre legyőzte a halált.

A nagybőjben felkészülünk, hogy jelenlétük tegyük a hívsvéti titkot, amely életünk és annak legösszetettebb és legfájdalmasabb vonatkozásait is reménnyel tölti el. A Nagyhat a hívsvéti Szent Három-nam mely benyomást keltő szertartásai által újból szemünk elé tárja az üdvösség titkát.

Kedves Testvéreim, kezdjük bizalommal nagybőjti utunkat, felbátorodva az intenzív ima, a szentgyónás és a rászorítók iránti odafigyelés által. A nagybőjt legyen különösen is kedvező alkalom arra, hogy mind az egyes családok, mind a társadalom területén még nagyobb gondolat szenteljünk magunkat a gyermekeknek: ők az emberiség jövője.

5. Gyermekei egyszerűséggel forduljunk az Istenhez azáltal, hogy „Abbának”, azaz Atyának szólítsuk őt, ahogyan Jézus tanította nekünk a Mi Atyánkban.

Mi Atyánk! Ismétlünk gyakran ezt az imát a nagybőjt folyamán, ismétlünk belső meggyőződéssel. Azáltal, hogy Istent Atyánknak hívjuk, felfedezzük, hogy az Ő gyermekei vagyunk, és egymás testvéreinek érezzük magunkat. Így könnyebben megnyit-hatjuk szívünket a kicsinyek felé Jézus felhívásának megfelelően: „Aki befogad egy gyermeket az én nevemben, engem fogad be”.

Ezzel a kívánsággal kérem Máriaának, az emberré lett Fiústent anyjának és az egész emberiség édesanyjának közbenjárására Isten áldását mindenkire.

Vatikán, 2003. december 8.

ber lát, azt nem kell hinnie: a látás a tudás főforrása, a hité a hallás. A Zsidókhoz írt levélben áll: „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid 11, 1). Pál apostol rómaiakhoz írt levelében pedig ezt olvassuk: „A hit a hallásból ered, a hallás pedig Krisztus igéjéből” (Róm 10, 17).

A hit persze a „látás”-ból sem következik automatikusan, különben mindazoknak, akik Jézus csodáinak szemtanúi voltak, hinniük kellett volna; márpedig Jézus pontosan ezt veti kortársai szemére: láttak és mégsem hittek, azaz nem fogadták el Őt Isten küldöttének, Isten Fiának, hanem istenkáromlás címén halálra ítélték. A csodák „látása” tehát még nem adott hitet, csak megkönnyítette, és érvként szolgált - ezért nevezi Jézus az általa tett csodákat „jelek”-nek. Egy „jel” többféleképpen értelmezhető, senkise kényszerül elfogadására. Hogy az ember hogyan áll hozzá, azt gyakran alapbeállítottsága, nevelése és nem egyszer a körülmények befolyásolják.

A teológia a hitet „rationabile obsequium”-nak, „értelmes elfogadás”-nak nevezi. Ahhoz, hogy valamit elfogadjak, akarati döntésre van szükségem. Ennél fogva sose fog hinni, aki nem akar hinni. Ennyiben a hitünkért - bizonyos mértékben - felelősek vagyunk. Mert aki igazán akar hinni, tulajdonképpen már hisz is, még akkor is, ha bizonyos kételyek nem oszlanak szét egyszerre.

Biztos azonban az is, hogy a hit nem csak akarat kérdése: a hit végső fokán kegyelem, Isten ajándéka, amelyet annak ad, aki kéri, aki végődik utána. De megesis az is, hogy valaki nem tud hinni. Egy barátom mondta: „Bárcsak tudnék hinni!” Az ilyen ösztintén kereső embert nem kell féltetni, feltéve, hogy tesz is valamit azért, hogy tudjon hinni, azaz megkísérel eloszlatni a hite útjában álló nehézségeket, érdeklődik, informálódik, foglalkozik a hit kérdéseivel, amelyek így világosabbá válnak előtte. Az érett, felnőt ember tudja, miért hisz, mit hisz és kinek hisz. Ez utóbbiról mondja Szent Pál: „Tudom, kinek hittem” (2 Tim 1, 12), és éppen ez adhatja meg a végső lökést, mint ahogyan ez adta meg a „hitetlen” Tamásnak is, hogy leboruljon Jézus előtt: „Én Uram és én Istenem!” (Jn 20, 28) Mindent összevéve, nagyon valószínű, hogy ha Jézus 2000 évvel később született volna, ha tehát a mai ember láthatná Őt, hallgathatná tanítását, megélné az ennek alátámasztására és küldetésre igazolására művelt csodákat, „jeleket”, reakciója nem sokban különbözne két évezreddel előtte élt elődjétől. Ellenfeleink mindenestre ma több eszköz áll rendelkezésére, hogy a média manipuláló trükkjei bevetésével, a közvéleményt ellene hangolja. Ma is lennének, akik lelkesen csatlakoznának Hozzá, és olyanok, akik hallani se akarnak róla.

Ma sokat beszélnek a kereszténység, az Egyház kríziséről. Kétségtelen, Európában és a magas szinten iparosodott országokban kritikus a helyzet. De a többi kontinensen, Afrikában, Latin-Amerikában és Ázsiában egyes országaiban soha nem látott kibontakozásnak és eleven vallásszágnak vagyunk tanúi. Való igaz: a Jóistent nem kell féltetni.

2. Norvégiai olvasónk levelének témája: „Halva született kisgyermek szertartás nélküli, temetőn kívüli elhantolása”. Sorai azt a benyomást keltik, mintha valahol, valamikor egy ilyen kisgyermeket a katolikus egyházban nem temették volna el annak rendje-módja szerint. Ezeket írja: „Nem így Norvégiában a lutheránus vallásnál. A halva született kisgyermek megkapja a tiszteletet, szer-

tartásos temetést kap, sírt, amihez az anya kimehet, vigaszt talál, imát mond. Még az újságban is így hirdetik ‘az anyaméhben elhalt’, és a szánt névvel ellátva. Ugyanigy a sírkövön.”

Miklós atya válaszol:

Olvasónk nyilvánvalóan egy konkrét esetről kifolyólag, utalva arra, hogy édesanyja egy életén át szenvedett ezért, szeretné tudni, hogyan áll a mi egyházunk ehhez a kérdéshöz. Nos, a válasz alapjában véve igen egyszerű: a Katolikus Egyház az embert fogantatása pillanatától teljes embernek tartja, akkor is, ha testi fejlődése az édesanya méhében még csak kezdeti állapotban van. Ennélfogva a magzat rendelkezik az emberi méltósággal, az élethez való joggal, és általában a legtöbb emberi joggal. Ezen semmit se változtat, ha meghal, mielőtt megszületne, tehát az anyaméhben. Az Egyházi Törvénykönyv előírja, hogy az ilyen magzatot, amennyiben él, amikor világra jön, lehetséges szinten kereszteljék meg. Egészen természetes, hogy a már halott magzatot is keresztény temetésben kell részesíteni, akkor is, ha nem lenne megkeresztelve, de a szülőknek az volt a szándékuk, hogy gyermekük a keresztység szentségében részesüljön, ha életben marad.

Az Egyháznak ezek a rendelkezései nem új keletűek, nyomai már a korai középkorban megtalálhatók, tehát jóval Luther előtt. A lutheránusok csak átvették a katolikus szokást. Elképzelhető, hogy egyes helyeken és időközönként, akár tudatlanságból, akár különféle megfontolásból, más volt a gyakorlat, de ez nem az egyetemes Egyház álláspontja. Az Egyház nagy szeretettel és részvétellel fordul olyan édesanyák felé, akik elvesztették gyermeküket, és igyekszik enyhíteni fájdalmukat a gyermekek temetésére rendszerezett szép szertartással és vizsgálati imádságokkal, de különösen a szentmisével, ahol a látható összekapcsolódik a láthatatlannal, a mi világunk aze-kével, akik elmentek oda, ahová mi is botladozunk: Isten csodálatos szeretete felé. Befejezésül illen itt egy rövid ima azok számára, akiknek gyermeke meghalt, mielőtt megszülethetett volna:

„Jóságos Istenünk, mennyei Atyánk! Te ismered a titkot, hogy ez a csöppség miért nem lehetett gyermeked a keresztvíz által. Nem kutatjuk, mert hisszük, hogy gyermeked lett a mi hitünk és szándékunk által. Boldogan fogadtuk a Te kezdeből ezt a gyermeket. Most Neked adjuk: ismerek el Te is sajátodnak ezt a kis halottat. - Jóságos Urunk! Adj vigaszt mindnyájunknak, akik e kis gyermeket szerettük! Adj erőt, hogy továbbra is vállaljuk az élet szolgálatát és áradz ránk szeretetedet, hogy hosszabb-rövidebb életünk végén mi is gyermekeid közé tartozzunk, és otthon lehetünk Nálad, együtt azokkal, akiket szerettünk. Krisztus, a mi Urunk által. Ámen.”

Frank Miklós

A keresztény felekezetek pásztorai legyenek a közösség és az egység munkálói

Az Ökumenikus Imahét-estéval kezdődött a január 21-én, szerda délelőtti általános kihallgatás alkalmával, a Vatikánban, igeliturgiát tartottak a békéért, amely során a világnyelveken különböző szándékokra imádkoztak: olaszul a keleti és a nyugati egyházakért, hogy az egyetlen Úr Isten dicsérete siettesse a teljes egység megvalósulását; franciául a keresztény felekezetek pásztoraiért, hogy legyenek valamennyien a közösség és az egység munkálói, akik a nehézségek, akadályok ellenére rendületlenül haladnak tovább a megkezdett úton; angolul a

IMASZÁNDÉKOK

Márciusra

1.

Imádkozzunk, hogy mindenütt tarsítsk tiszteletben az őslakosság földjét, kultúráját, hagyományait, jogait és így igazi jó viszony valósuljon meg a jövevények és a helyi népesség között.

A történelem folyamán több esetben előfordult, hogy valamely nép őslakosságát megtámadták, és az tartósan védekezni képtelen volt. Gondoljunk az amerikai indiánok földjeinek elfoglalására, vagy a népvándorlás korára. Az őslakosság több esetben kipusztult. Volt azonban olyan helyzet is, amikor az évszázadok során az „elfoglalt” nép felszívódott az őslakosságban. Általában szerepet játszott: a magasabb civilizációval rendelkező nép könnyebben magába olvasztotta a kevésbé civilizált csoportokat. Ez megnyilvánul a nyelv használatában is. Sok függött attól a tényről, hogy milyen nagy volt a beözönlők száma az őslakossággal szemben. Ha az előbbieket sokan voltak, a helyiek átvették az új nép nyelvét. Például: a germán törzsek sajátjukra váltották a területükön élő kelták és más népek nyelvét. Ezzel szemben a Franciaország területére érkező germán törzsek átvették a kelta és más őslakosok nyelvét. (Az ország neve France, a frankok törzsnévéről származik.)

A kultúra, civilizáció, de a népi erkölcs is befolyást gyakorolt arra, hogy melyik nép lesz a meghatározó elem a jövőben. Ugyancsak szerepet játszottak a harci kultúra eszközei is. Sok esetben az őshonos népek csupán kisebbség formájában maradhettek fenn (pl. a bretonok, a baszkok s így tovább).

Sok évszázadnak kellett eltelnie, míg az uralkodó népek észrevették, hogy területükön kisebbségi népek vagy népcsoportok léteznek. Saját kultúrájuk, nyelvük, szokásaik önmagukban is értékek. A kicsi népeknek egy nagyobb nemzet keretében (pl. a skótok, az írek Angliában) szükségük van saját évszázados, évezredes kultúrájuk, nyelvük fenntartására és biztosítására.

Imádkozzunk: A nagyobb népek, nemzetek ismerjék el és tartsák tiszteletben az őslakosság hagyományait, kultúráját, hogy jó viszony alakulhasson ki közöttük. Kisebbségeket ugyanúgy Isten akarata hoz létre, mint nagyobb népeket.

2.

Imádkozzunk, hogy Afrikában - tiszteletben tartva a karizmákat - fokozottan együttműködjenek a missziós intézmények és a helyi egyházak.

A missziós intézmények és a helyi egyházak együttműködéséről főleg a különböző kultúrák, szokások és az ősi vallásokból maradt évszázados berögződések teszik nehézé. Olykor családok, frusztrációk lépnek fel az együttműködés, vagy a gyakorlati kivitelezés során. Ilyenkor segíthet egymás kölcsönös elfogadása, a tolerancia, a másság elfogadása, a közös örömeik átélése. Imádkozzunk, hogy egymásra találjanak a népek Isten szeretetében.

Fejős Ottó

polita érsekek által viselt stólát, a palliumot. A bárányokat a pápa Szent Ágnes szűz és vértanú emléknapján, január 21-én szokta megáldani saját lakosztályán. A két kisbárányt kosárban vitték a pápa elé. Az egyik bárányka ijedten begetett, ám az egész művellet - a szentatyá keresztelt rajzolt virágkoszorúval díszített fejükre - mindössze néhány percig tartott és mindjárt ki is vitték a teremből. A zarándokszereg nagy érdeklődéssel nézte ezt az ősi szertartást, amelyet most először tartott a pápa az általános kihallgatás alkalmával.

VR/MK

HOGYAN VÉLEKEDNEK MINDSZENTY BÍBORSRÓL RÓMÁBAN?

Megemlékezések Mindszenty József hercegprímásról

Harmadik rész

Mindszenty bíboros, Isten szolgálója, esztergomi temetésének tizedik évfordulója alkalmából, 2001. május 19-én, *Angelo Sodano* bíboros, államtitkár misézett a Santo Stefano Rotondóban. A szentmise elején *Gerwin Komma S. J.*, a Collegium Germanicum et Hungaricum rektora köszöntötte a résztvevőket, majd *Paskai László* bíboros köszöntötte meg a bíboros államtitkárnak, hogy elvállalta a szentmise bemutatását.

SODANO BÍBOROS homlíájában arról szólt, hogy Mindszenty Krisztus követségében járt, főszereplője és tanúja lett a megpróbáltatásoknak és üldöztetéseknek. Kiemelte azt a fáradhatatlan buzgóságot, amellyel a pap Mindszenty az apostoli munkának szentelte magát, továbbá különleges szervezőtehetségét, a cigányok vallásoktatásának személyes felkarolását, valamint írói tevékenységét. Veszprémi püspökké történt kinevezése után a „Jó Pásztor legkiválóbb tulajdonságait mutatta meg a konfliktusok sújtotta kemény feltételek között”. Az esztergomi metropolitai zselek érsekeként, és hamarosan bíborosként, élete összekapcsolódott országa gyötrelmes sorsával. 1948. december 26-án letartóztatásával kezdődött meg hosszú kálváriája, amely 1971. szeptember 28-ig tartott. Aztán később, mint az engedelmisség gyümölcsét fogadta el külföldre költözését, amelynek terhét nem tiktolta, de amit a hit mélyeséges lelkiületével fogadott, Istennek ajánlva áldozatát, mígnem Krisztus, a Jó Pásztor 1975-ben magához hívta. A bíboros felidézte *VI. Pál* pápa szavait, melyekkel 1975. május 7-én, Mindszenty bíboros halálát követően méltatta a magyar főpásztort: „*A pap és páztor különleges alakja, lángoló a hitben, büszke érzéseiben, tántoríthatatlan abban, amit jogának és kötelességének tekintett. Nemes hazájában, az egyház ezeréves történetének egyik legnehezebb és legbonyolultabb korszakában, a Gondviselés a főszereplők közé helyezte. Az ellentmondás jele volt és minden biznnyal marad is, miként a tisztelet és heves támadások tárgya is lett*”. Egy személyes emléket is felidézte az államtitkár. Pontosan harminc éve, amikor a Vatikánban VI. Pál pápa nagy megilletődöttséggel, kitárt karral fogadta Magyarország prímását, ő is jelen volt, és úgy tűnt neki, mintha az egész egyház felsorakozott volna a „hit bajnoka köré”, hogy köteles hódolatát lerója neki. „A történelem rostájára” helyezve lelkipásztori szolgálatának egyes mozzanatait, és az adott korszak konkrét problémáiról szóló állásfoglalásait, azokat a történések különféleképpen ítélik meg. Mi személyes apostoli elköltelezettségére akarunk emlékezni, amely az Egyházat és hazáját akarta szolgálani - mondotta a bíboros, - majd az egyház alapvető szándékára utalt a szentté avatások kapcsán: mindig a szent megélt hősies érezeit magasztalja, nem pedig összes konkrét cselekedetét. Magyarország nagy prímása tekintetében az egyház a pásztori kötelességeihez való hűségét magasztalja Krisztus példája nyomán, aki életét adta juhaiért. Mindszenty bíboros is elszenvetted a megaláztatás minden fajtáját. Elfogadta a keresztet, amelyre rászegezték a hazafi, a pap és püspök szabadságát. Nem a szenvedéstől való félelem, nem a kompromisszum, hanem az Egyház iránti szeretet és a pápával szembeni engedelmisség indították arra, hogy elhagyja hazáját. Ahogy a VI. Pál pápához írt szavai jelzik: otthon akart maradni, de kész volt búcsút mondani hazájá-

nak, hogy száműzetésben folytassa az imádság és a vezeklés életét. „Alázattal teszem ezt az áldozatot Őszentsége lábaihoz azzal a meggyőződéssel, hogy a legnagyobb áldozat, amit valakitől kérnek, kicsivé válik, amennyiben Isten szolgálatáról és az egyház javáról van szó.” Beszéde végén Sodano bíboros megjegyezte: ma itt tanúi vagyunk annak, hogy a magyar nép megbecsülte áldozatát, és erről tesz tanúbizonyságot a hívek meg nem szűnő áradata, akik elzarándokolnak az esztergomi székesegyházba, hogy sirjánál imádkozzanak. Mindszenty József bíboros kedves és tisztelt neve áldással öveze él körünkben, a mély hit megannyi nagy alakjának nevével együtt, akik híressé tették a „Szent Pannóniát”. Miközben hálát adunk az Úrnak, hogy a nemes magyar földön támasztotta ezt a pásztort, megfogadjuk, fényes példája tanítsa az új nemzedékeknek, hogy minden életkörülmény között szeretni és szolgálni kell Krisztus szent egyházát.

Dr. Németh László
olaszországi főlelkész

ISMERJÜK MEG PAPJAINKAT

Ismerjük meg papjainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő papjainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

Berezki Béla

A Bambergi Főegyház-megye Magyar Katolikus Missziójának vezetője, a Főegyházmegye, az Eichstätti és a Regensburgi egyház-megye területén élő, magyarul beszélő katolikusok lelkipásztora. Kánoni kinevezését a Bambergi Főegyház-megyei hatóságától, széküresedés idején, Alois Albrecht egyház-megyei kormányzótól kapta. Megbízata kiterjed a három egyház-megye területén élő magyar, illetve magyarul beszélő katolikusok lelki gondozására. Szolgálatát főállásban látja el. A Váci egyház-megye papja.

Berezki Béla 1950. november 17-én született Alsónémediben. Az elemi iskola elvégzése után, 1965-1968-ig bútortipari szakiskola tanuló. A szakiskola elvégzése után, 1968-1971-ig a drezdai bútortipari kombinátban dolgozott, 1971-1975-ig lakásberendező Budapesten. Ezután alapvető fordulat állt be életében. 1975-1978-ig a kecskeméti piarista gimnáziumban tanult. Az érettségi megszerzése után, 1978-1983-ig váci teológusként az egri egyház-megye szemináriumában fejezte be teológiai tanulmányait.

1982. június 19-én diakónussá, 1983. június 18-án dr. Bánk József püspök, érsek a Váci székesegyházban pappá szentelte a váci egyház-megye szolgálatára. 1983-tól Nezsán, 1985-től Danyban volt káplán, hitoktató és ifjúsági lelkész. A hatósági zaklatások miatt, 1988-ban elhagyta Magyarországot, származása révén német állampolgárságot szerzett, és a kölni főegyház-megyében, Wesselingben, a St. Germanus plébánián lett káplán. 1989-ben a kölni Magyar Katolikus Misszió lelkésze lett. 1998-ban a Bécsi Főegyház-megyében vállalt német nyelvű lelkipásztori szolgálatot: előbb a bécsi Schönbrunn Vorpark plébánián lett ideiglenes plébános, plébánosi vizsgát szerzett, majd 1999-től Niederkreuzstettenben kapott plébánosi kinevezést, és itt dolgozott 2002-ig, amikor felkérésre és főpásztor engedélyével ismét Németországban vállalt magyar lelkipásztori szolgálatot. A Bambergi Főegyház-megye megbízásából 2002. szeptember 1-én vette át a nürnbergi Magyar Katolikus Misszió vezetését. Szörvényben élő híveit a három egyház-megye területén a 15. évfolyamában járó, „Missziós értesítő” című, négy hónaponként, 550 példányban megjelenő füzetecskével tájékoztatja a nürnbergi magyar egyházi közösség életéről és eseményeiről.

Magyar szentmiséket tart rendszeresen:

Coburgban minden hónap 1. szombatján 17.00 órakor, a St. Marienkirche kápolnájában, Splittelleite 40;

Regensburgban minden hónap 1. és 3. vasárnapján 10.15-kor, a Diözesanzentrum kápolnájában, Obermünsterplatz 7;

Bambergen minden hónap 2. szombatján 17.00 órakor, a St. Fraziskus-Haus kápolnájában, Jakobsberg 8;

Ingolstadtban minden hónap 2. vasárnapján 10.00-kor, a St. Josef plébánia disztermében, Hans-Sachs-Str. 24.

Nürnbergben minden hónap 2. és 4. vasárnapján 17.00 órakor, a St. Elisabeth-templomban, Jakobsplatz 7a;

Landshutban minden hónap 3. vasárnapján 16.00 órakor, a St. Konrad-templomban, Franz-Seiff-Str. 28;

Minden pénteken 18.00 órakor hétköznapi (nem vasárnap!) magyar szentmisét tart a nürnbergi Magyar Katolikus Misszió központjának „Magyarok Nagyszónya” kápolnájában: 90480 Nürnberg, Harmoniestr. 28/a. II. emelet. Rendszeres kisegített végez a helyi német plébánián, Schwaigban a St. Paul templomban és Behringersdorfbán a St. Josef templomban.

Érdeklődni: Berezki Béla plébános, Magyar Katolikus Misszió - Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2a, D-90571 Schwaig, Telefon: 0049-911/507 57 96, Fax: 0049-911/500 97 79.

Cserháti Ferenc

Új püspökök

az Esztergom-Budapesti Főegyház-megyében

II. János Pál pápa 2004. január 24-én, Szalézi Szent Ferenc emléknapján az Esztergom-Budapesti Főegyház-megye segédpüspökévé nevezte ki Mons. Dr. Kiss-Rigó László pápai káplánt, az Esztergomi Hittudományi Főiskola főigazgatóját és Mons. Dr. Udvardy György pápai káplánt, az Esztergom-Budapesti Főegyház-megye általános helynökét. Kiss-Rigó László pudentianai, Udvardy György pedig marazanaei címzetes püspök lett. A két új püspök szentelése: 2004. február 21-én, 10.30 órakor az esztergomi bazilikában. Az új püspökök életrajza:

Dr. Kiss-Rigó

László Budapestben született 1955. április 6-án. Gyermek-kora nagy részét Indiában, Kalkuttában töltötte. A két éves kötelező szolgálatot követően teológiai tanulmányait az Esztergomi Hittudományi Főiskolán és a Budapesti Hittudományi Akadémián végezte, ahol teológiai doktorátust szerzett. Pappá szentelték Budapestben 1981. június 14-én.

Szécsényben, majd Budapestben, a Haller téren teljesített káplánként lelkipásztori szolgálatot, 1983-tól 1985-ig a római Pápai Magyar Intézet ösztöndíjasa volt. A Lateráni Egyetemen szerzett egyházi licenciatust, tanulmányokat végzett a Bibliikus Intézetben is.

1985-től az esztergomi Szent Anna Plébánia káplánja, 1997-től plébános ugyanott. Közben 1986-tól az Esztergomi Hittudományi Főiskola tanára, 2003-tól főigazgatója. 1991-től 2004-ig az Esztergom-Budapesti Főegyház-megye Katolikus Iskolai Főhatóságának igazgatója. II. János Pápa 1994. szeptember 5-én pápai káplán címmel tüntette ki. Jelmondata: Erő, szeretet, józanság (vö. 2 Tim 1, 7).

A pogány bölcsék tanítása olyan, mint a vadfa, melybe ha ágot oltnak, kevesebb gyümölcsöt hoz; mivel a vadfa gyökere bévebben vonzza a föld nedvességét, vastagabb lévén a szelídifánál: gyümölcse pedig megszelídül az oltnál ágtul. Úgy a világi filozófia edes gyümölcsöket nevel, ha az isteni tudomány ága beléoltnak.

Pázmány Péter

Dr. Udvardy

György 1960. május 14-én született. Szécsényben nevelkedett. Középiskoláját Esztergomban, a Bottyáni János Műszeripari Szakközépiskolában végezte. 1978 és 1980 között katonai szolgálatot teljesített Lentiben, ezt követően Esztergomban, a Főegyház-megye Szemináriumában készült a papi szolgálatra. 1985. június 15-én szentelték pappá Esztergomban. 1985 és 1988 között Érsekvadkerten mint káplán, majd Csitáron mint plébános teljesített lelkipásztori szolgálatot. 1990 és 1993 között Rómában a Pápai Magyar Intézet ösztöndíjasaként a Szalézi Rend Egyetemén folytatta tanulmányait, ahol teológiai licenciatust szerzett, katekétika és ifjúsági lelkipásztorkodás specializációval. A doktori fokozatot 1997-ben Budapestben, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen nyerte el.

1993-tól 2003-ig az Esztergom-Budapesti Főegyház-megye Hitoktatósi Felügyelőségét irányította. Ezzel párhuzamosan 1997-től a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Hitoktatósi Bizottsága ügyvezető igazgatójaként, 2000-tól igazgatójaként irányítja a Bizottság szakmai munkáját.

1997-től a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, mint a Pasztorális Tanszék docense, szakdidaktikát tanít. 1999 és 2003 között Esztergomban a Hittudományi Főiskolán pedagógiát és katekétikát tanított.

II. János Pál pápa 1999. október 1-én pápai káplán címmel tüntette ki. Főpásztor 2003. április 16-án a Főegyház-megye általános helynökévé és a Rózsák terei Szent Erzsébet Plébánia plébánosává nevezte ki. Jelmondata: Jézus Krisztus az Úr. (Fil 2, 11) MK

Gyermekeknek

TAVASZÉBRESZTŐ

Ébredj, új tavasz,
jégtörő,
sugaras,
gallyat gombosító,
rügyet rojtostó,
mindenféle madarakat
víg versre tanító!
(Csanádi Imre)

Kisütött az első tavaszi napsugár. A vastag hótakaró alatt ébred a természet. Óvodás koromban mindig csodálkoztam, amikor megpillantottam, hogy a hó alul kibújít egy-egy szál virág: megjelent az első hóvirág, az ibolya, a kőkörcsin,

a nárcisz és a tulipán. Kérdeztem is magamtól: vajon miért, és hogyan képesek kibújni ezek a kicsi, vékony szárú növények a kemény hótakaró alul? És akkor, egy szép napon, rájöttem. A kis virágok a tavasz hírnökei. Nehezen dolgozva előtörnek, hogy a hosszú tél után ők legyenek az elsők, akik örömet hoznak az embernek.

Hasonlítsuk össze a ki-kelet virágait velünk, gyerekekkel! Nekünk is szép

feladatunk lehet, hogy tavasz kezdetén megújult frissességgel adjunk jó példát a felnőtteknek. Ilyenkor vidám jókedvűnkől hangos az iskolaudvar és játszótér. A felnőttek is követhetnék ezt a vidám, jó hangulatot. A tavasz nemcsak a természet újjáéledése, hanem az emberé is. Legyen a mi ébredésünk is olyan friss és üde, mint a csodálatosan szép virágoké.

Józsa Péter

Fiataloknak

AZ ÜRES HÁLÓ

„Mester, egész éjszaka fáradoztunk, s nem fogtunk semmit...” (Lk 5, 1-11). Így hangzik a halász, Péter apostol panasza. Így érez a fiatal, aki a 60. pályázatát írja egy munkahelyért, s a válasz mindig csak a visszautasítás... Így panaszkodik az 50. életévét alig betöltött munkanélküli, aki nem kap munkát, mert már „öregnek” számít, vagy a gyermekét egyedül nevelő anya, aki már senkitől sem várhat támogatást, segítséget...

Folytathatnám az „üres háló” keserű, már-már reményvesztett valóságának esetelését, az élet szinte minden területén. A lelki életben is ismert, kínos tapasztalat, hogy nagyon sok az „üres háló”, minden igyekezett, jó szándék ellenére.

S ez az üresség, a kudarc fája. A tehetetlenség, a változtatni nem tudás érzése hatalmasodik el bennünk, mert tudjuk, érezzük: nem a tudással, a hozzáértéssel, sem a szorgalommal, vagy a buzgósággal van baj...

Jézus érzi, érti Péter panaszáinak jogoságát, hiszen Ő is tapasztalta számtalan-

szor ezt az „ürességet”, az elmaradozó követőkben, a megfutamodó tanítványokban, az ellenségesen acsarkodó farizeusokban...

„Evezz a mélyre, és vessétek ki a hálót halfogásra” - parancsolja Jézus. Minden halász-tapasztalat, mesterségbeli tudás ellentmond felszólításának. És mégis, az Ő szavára, a tanítványok kivetik a hálót...

És ezt nekünk is, újra meg újra meg kell tennünk, kitartóan, szavára, Benne bízva, míg egyszer „szakadozni kezd” a háló a nem várt, még a csónakot is süllyedéssel fenyegető, bőséges zsákmánytól... Van erőnk, bátorságunk hozzá?

A bölcs, emberi tapasztalat is a remény mellett szól: Ha harcolunk, még nem tudjuk győzünk-e. De ha feladjuk a küzdelmet, már veszítettünk...

Jézus bátorít: Ne félj! Ezentúl emberhalász leszel. S ez nemcsak Simon Péternek szól, hanem mindnyájunknak, akik megtapasztaltuk az „üres háló” keserű valóságát...

Pál atya

MIT IS AKARTAM MONDANI?

Mensáros László: Mit is akartam mondani? A Kairosz kiadó ezzel a címmel jelentette meg Mensáros Lászlónak életéről, gondolatairól hátrahagyott vallomását, amelynek alcíme: Önéletrajz helyett. Tulajdonképpen éveken át váltogatott, szerkesztett és önálló előadást anyagát felőlelő munka, amely előadásra már nem került.

Ki volt Mensáros László, az ünnepelt színész, a magyar színjátszás kiemelkedő alakja? Talán ha életének utolsó hányadáról beszámolunk, és kevéssé ismert fordulatait mutatjuk be, közelebb kerülünk hozzá, megismerjük lelki fejlődését.

1985-ben beiratkozott a Pázmány Péter Hittudományi Akadémiára, s négy éven keresztül folytatott levelező hallgatóként teológiai tanulmányokat.

Lázadó voltam 30 éves koromig - mondja magáról, majd így folytatja: nincs nehezebb, mint szembenézni saját tévedéseinkkel és beismerni azokat. A szüntelen töprengés és olvasás segítettek elsősorban. És akkor, 1958 őszén, a debreceni börtönben összekerültem egy plébánossal, aki egyik nap így szólt hozzám: holnap reggel az utolsó misémet mondom, ha részt akarsz venni ezen, előtte meggyónatlak. Megrendítő hatással volt ez, a nyilvánvalóan nem véletlenül kialakult helyzet. Döntésem kellett. És akkor rájöttem, hogy nem filozofálgatni és okoskodni kell, vannak titkok, amelyeket el kell fogadni... Gyóntam, megoldoztam... Ez az utolsó mise az én utolsó lehetőségem is volt arra, hogy visszatérjek és segítségével megváltozzam...

A könyvben az Istenhez vezető utat megtaláló ember - aki a színművészetet kapta feladatául - útkeresése, a felfedezések örömei, hivatásának szépségei és keserősége, az egyre tisztuló cél bontakozik ki előttünk Goethe, Schiller, Thomas Mann, Babits Mihály, Arany János, Shakespeare, Szent Pál, Kosztolányi és még sokak verseiben, prózarészleteiben megfogalmazva.

Udvarhelyi Olivér, Veszprém

RÁGALOM, AVAGY...

Nem is gondoltam, hogy milyen nagy bűn a rágalom: sokszor meggondolatlanul, könnyelműen, egy szóval, mozdulatlanul, arckifejezéssel, a rágalomnak milyen lavináit indíthatjuk el, ha valakiről, egyszerű, nem éppen jóindulatú megjegyzéssel nyilatkozunk.

Lidike és Icuka találkoznak a piacon, leteszik súlyos bevásárló szatyrukat és örömmel üdvözlik egymást.

„Szia, Icukám, hogy vagy?”

„Na, gondolhatod, ha így kell cipekedni.”

„Csak egy percre teszem le én is” - mondja Lidike, „rohanok haza, azt sem tudom, hogy hol áll a fejem, a sok munkától”.

Egyszerre mindketten az úton száguldó, vadonatúj „Mercedesre” néznek, amelyet egyik barátnőjük vezet.

„Na, mit szólsz ehhez, könnyű neki, így is lehet élni!” - mondja, kicsit epésen Lidike.

„És milyen elegáns mindig. Mi elbűnhatunk mögötte” - kontrázik rá Icuka.

„Naná, tudja ő, hogy kihez menjen férjhez, aki bundát, ékszer rakjon a lába elé...”

„Az se baj, hogy 20 évvel öregebb, kopaszodó, már őszülő, fő, hogy van pozíciója, pénze!”

„De azt ne firtassuk, honnan van”, mondja sokat mondó mosollyal Lidike.

„Tényleg, te is hallottad... azt suttogják, hogy...”

„Meg azt is hallottam, hogy ‘önagyság’ szeret fiatalemberekkel flörtölni, hát van ideje, nem kell úgy gürcölnie, mint nekünk...”

„Igaz, valaki látta, hogy a napokban egy jóképű fiatalembert engedett be a villájuk kapuján”.

Közben telik az idő, nem veszik észre, hogy mióta állnak, pletykálva, már nem kell haza szietni... Másnap találkoznak az előzőleg szapult barátnővel és lelkendezve üdvözlik:

„Szia, drága Magdikánk, hogy te milyen szép és elegáns vagy!” Nem győzik dicsérni.

Legközelebb elfordítják a fejüket, mert az a hír járja a városban, hogy valószínűleg vannak Magdiék, hiszen egy ilyen „házasságtörővel” nem állhat szóba egy tisztességes nő, ugyebár! Pedig az igazság az, hogy Magdi szereti nagy tudású, szorgalmas férjét, aki megérdemelt munkával némi jómódra tett szert. A „jóképű fiatalember” unokafivére, aki vidékről jött látogatóba. De az itt-ott elejtett rosszindulatú szavak, hatalmas hólavínákká nőttek és lejáratók tett tisztességes, becsületes embert.

*

Aranka szorgalmas tisztviselő, becsületes munkájával tartja el özvegy édesanyját és saját magát, emellett jószívű, segítőkész mindenkiel szemben... Egyik nap édesanyja magányos barátnője arról panaszkodik, hogy távol élő rokonai már nem leveleznek vele, mert nem tudják kiolvasni az írását.

„Hát tehetek én róla, hogy olyan rossz lett a szemem”, sóhajt fel Katica néni.

Aranka gondolt egyet és egyik nap meglátogatta az öreg hölgyet, hordozható frógépén gyorsan leírta a lediktált rokonai levelet. Katica néni hálálkodva köszönte meg a váratlan segítséget. Elővette pénztárcáját és meg akarta fizetni ezt, amit Aranka, természetesen elhárított, és sietve távozott...

Alig ért haza, szól a telefon, a néni hímezve-hámozva kérdezi, nem látta-e hová lett a pénztárcája, amiből ki akarta őt fizetni. Aranka csodálkozva feleli, hogy

nem, hiszen elszetett. Pár perc múlva újra szól a telefon és a néni szomszédasszonya, aki sülvé-főve együtt van vele, mindennek lehorolja, gorombán, szemrehányóan: „Hogy lehet valaki ilyen körmönfont úri tolvaj, aki alattomos trükkel jön kifosztani egy szegény, öreg özvegyasszonyt, pfujj, szégyellje magát”. Aranka kővé dermedve csak áll, aztán zokogva leteszi a kagylót. Édesanyjával együtt, álmatlanul sírják át az éjszakát, tanakodnak, mitévők legyenek, hogy bizonyítsák ártatlanságukat. Egyre csak hajtogatják: „Hát ez a köszönet a jószágért?!”

Másnap telefonál Katica néni és bocsánatot kér; szokása szerint úgy tette a pénztárcáját, hogy csak most találta meg.

Hiába, már elterjedt a hír, hogy Aranka egy alávaló, álszent templomba járó, aki furfangos trükkkel ki akart fosztani egy szegény öregasszonyt.

*

Magdin rajtaragadt, hogy házasságtörő, könnyelmű, kacér. Aranka kleptománias, óvakodni kell tőle...

A lekiatvány figyelmeztetnek, hogy nagyon komolyan kell venni a bibliában olvasható „Ne ítélj, hogy ne ítéltesz”-t. A legnagyobb bűnök egyike a rágalom! Ez a más ember becsületébe gázolás, megbélyegzése, tönkretéve, ez a „hátlóról-mellbe döfni a kést” a gyantúlan áldozatba. Nem vesszük észre, hogy a mi lelkünkben is mi minden lappang: irigység, önteltség stb. Milyen igaz: „Mások szemében észrevesszük a szálkát, de a magunkéban még a gerendát sem!”

Billédy Ilona, Karlsruhe

Március 15-re

Petőfi szobra előtt
Részlet

Virágokat nem ültettek sírodra,
El nem temettek, mint a holtakat.
Nem tudni, hogy leszűrva, letiporva
Veszítél-e el, vagy lsten elragadt.
Néped csak bámult, meg se ' könnyeztet:
Petőfi nem halt meg, csak elvesztet!
Örök dalokat hagyva szíveinkben,
Fölszállt az égbe, mint egy régi isten.

Nem zengett szebb dal magyar ifjú kobzán,
Hóbb lngólas szívet nem ölte be,
Kard volt kezében, homlokán borostyán;
Egyik halála, másik élete.
Nemtői kéz látszott vezetni őt;
Csodáljuk a sors által is dicsőt.
Regealakú vált, mert így kívánta
Ő és az ég, a dalnokok barátja.

Emléke ércnél, márványnál szilárdabb.
Mint a szabadsághős, népe dalnok
Nincsen küteve vésznek, pusztulásnak;
Egész világ immár az ő hona.
Hull a kő, elhervad a babér;
De ő minden dalában visszatér,
És millió magyar szívbe vésvé,
Héví, gyűjt nemzedékről nemzedékre. (...)

Ó, nézz le s lásd, hogy nem haltál hiába,
Hogy a magyar nép küzd, fárad remél.
Nem kétkedik már senki, csak a gyáva,
Hogy a magyarkak szebb jövője kél;
Hogy százados balsors nem ölte meg,
Hogy edze mostan kezd új életet;
Mert meg nem fogva számban és erőben
Él a magyar még, bízik a jövőben! (...)

A sutban egy hever csak; - hadd heverjen!
Az ősök kardját rozsdá verje ki.
Hadd érjenek nyugodtan, munkacsendben
Malasztos békekor gyümölcséi.
Petőfi nyelve zenjen egyedül
Testvéri nép közt e hazán belül,
S ragyogjon tiszta fényfelőle
A szabadság szent napja mindörökké!
1886

Reviczky Gyula (1855-1889)

Madridi levél

APOSTOLSÍR

Ittlétem első évében - 1950-et írunk -, nyári egyetemre küldtek Compostelába. Így ismertem meg Szent Jakab városát és a zarándoklatokat. Akkor találkoztam Píliszi János lovag nevével, rá vonatkozott egy kis cikkem címe: *Imádj értünk, János úr!* Azóta még háromszor jártam ott s a téma mindig foglalkoztatott. Egy tanulmányban aztán meg is írtam, amit a magyar zarándokokról és Szent Jakab hazai tiszteletéről tudunk. Magyarul, németül és spanyolul jelent meg Compostela és a magyarok címmel. Az idén szentévet ünnepelek ott, mint mindig, amikor július 25-e vasárnapra esik. Ez a 118. szentév azóta, hogy II. Calixtus pápa 1122-ben jóváhagyta. Ebből az alkalomból szeretnék ma és máskor is az év folyamán egyet-mást elmondani.

A Jeruzsálemben vértanúságot szenvedett, idősebb Szent Jakab apostol sírját 820 körül találták meg Compostelában. Theodémirus püspök erről II. Alfonz királyt mindjárt értesítette, később pedig székhelyét is oda helyezte át. Az első feljegyzések szákszávuán közlik a felfedezés pusztá tényét, az idők folyamán azonban egyre több csodás elemmel ékesedik. Egyikük a Compostela nevet „campus stellae”-ből, „csillagmező”-ből vezeti le, mert „csillag jelizte az apostolsírt”. Ma úgy vélik, hogy „temetkezőhely”-ből (compositum tellus-ből) származik - a székesegyház alatt 40 római kori sírt találtak -, bár az is lehetséges, hogy „csinos város” értelemben a 997-es arab rajtaütés utáni újjáépítésre utal.

Az eredeti sír római építmény lehetett, amilyenre spanyol földön is van több példa. Kápolnának használt, felső részét a román stílusú székesegyház építései, a XI. század végén, sajnos, lebontották. Fennmaradt az oltárszál: oszlopokon nyugvó, római sírkő kikapart felirattal. A sírt különben a középkorban sem lehetett látni. A XV. század végén egy rajnai német nemes szép összeget ajánlott fel, hogy megmutassák neki a szent testet. Az a választ kapta, hogy nem lehet, a fölőrt alatt nyugszik, s ha valaki nem hiszi, megbolondul, mint egy veszett kutya. „Ez nekem elég is volt” - jegyezte meg az érdeklődő. Később is csak egy, a sírkamrába torkolló nyílást mutattak meg a fölőrt alatt, de csak uralkodóknak és érsekeknek! Egy angol kalóztámadásor sebtében elrejtett ereklyéket 1879-ben találták meg újra. A maradványokat akkor a helyi egyetem három professzora vizsgálta meg. Szerintük a Krisztus utáni első századokból származó, három test több száz darabjáról volt szó, egy idősebb és két érteit korú férfi csontjairól. Ez pedig megfelelt a hagyománynak, hogy Jakab mellé temették két tanítványát, Athanasiuszt és Theodorust. Ezek után XIII. Leó pápa Omnipotens Deus kezdetű bullájával az ereklyék hitességét elismerte, ami a zarándoklatok újbóli fellendüléséhez vezetett.

Azt sem lehet azonban kizárni, hogy a két kísérő személy a Sínai-félsziget egyik kolostorának szerzetese lehetett, akik 700 körül, az arab térdhódítás elől vitték Nyugatra az apostoli maradványokat. Erről ugyan írott forrás nem beszél, de feledésbe sem merült teljesen. Így azonosíthatják az ereklyéket mindjárt Szent Jakabbal. Figyelemre méltó, hogy egy spanyolországi latin himnusz évtizedekkel a felfedezés előtt, 786 körül, az apostolt „Hispania ragyogó aranyfejének”, „gyámunknak” és „népünk patrónusának” nevezi.

Az idei szentévből hat millió látogatóra számíthatnak. Közülük 200.000 volna szorosabb értelemben vett zarándok, aki legalább 100 km-t gyalog, vagy 200-at lóháton, illetve kerékpáron tesz meg.

KEVÉS A VÍZ A BALATONBAN

Nehéz időkét él a páratlan természeti képződmény, a Balaton. Évek óta tartó szárazság következtében viele egyre fogyatkozik. Az „okosok” azt mondják, volt már ilyen korábban is, nem kell annyira megijedni.

Jobb időkét megért szülőfalum, Balatonkenese strandjára, bármennyire is lehetetlenül hangzik, ritkán jutok. Munkából adódóan viszont más településen is megfordulok, így Balatonvilágon hetente egyszer. Utam a Polgármesteri Hivatalba a község magas, parti szakaszán vezet végig. Innét aztán igazán jól belátható a tó jelentős része. Ellátni Badacsonyba, Tihanyba, Siófokra, Kenesé, sőt még a Bakony hegynyelára is minden megerőltetés nélkül kivethető. A magas partról is érzékelhető az iszaposodás, a víz alacsony állása.

Igazából mégiscsak Kenesén tudtam egy-egy alkalommal, amikor lementem, behatódobban szemügyre venni a magyar tengeren nyomot hagyó változásokat. Ahol eddig víz volt, most mintegy ötven méterre ki van száradva a tó. Befelé haladva szárazlábbal lépdélhet az ember, még attól sem kell félni, hogy esetleg sáros lesz a lábbeli.

Meglepődve tapasztaltam az ősz folyamán azt, hogy vállalkozó kedvű emberek kempingszékét, asztalt, napernyőt vittek be és töltötték kellemesen a szabadidejüket ott, ahol egykor víz borította a területet. Kapva az alkalmon, én is beemléskedtem a tó kiszáradt részére.

Ironikusnak hangzik, de úgy éreztem magam, mint amikor Jézus a vízen járt, csak itt éppen annak hiánya józanított ki.

A helyi Szállásadók Egyesületének egyik vezetőségi tagjaként már csak „hivatalból” is figyelemmel kell kísérnem a település idegenforgalmát. Meglepo beszámoló hallottam a kollégáimtól, akik üdültetéssel foglalkoznak és nap mint nap tapasztalatokat gyűjtöttek eme fura víz nélküli helyzetről. Elmondták, hogy a nyaraló vendégek milyen jól feltalálták magukat a sekély, esetenként vízhiányos területen. Tömegével ültek bele az iszapba és kenték be azzal a testüket. Furcsának hangzik a megállapítás, de élvezték a helyzetet.

Ebből is látszik, hogy milyen találékony a magyar ember. A szállásadók körében felvetődött ezek után az is, hogy akár ez lehet a későbbiek folyamán a gyógyturizmus egyik sajtáságos formája.

Milyen jó, hogy a ránk jellemző pesszimizmust e kellemes élmény feledtetni tudja. Elvégre is talán még nem borítja homályt az a megállapítás, amelyet a külföldiek tettek ránk: a kommunizmus - bocsánat, helyesbíték - a szocializmus idején, hogy mi voltunk a legvidámabb barakk.

Honfitársaim, továbbra is várja Önöket a Balaton és örüljünk egyelőre a kialakult sajtáságos új helyzetnek! Nem biztos, hogy minden rossz, ami annak látszik. Nekem elhihetik.

Varga Ákos, Balatonkenese

BÁNÁTI TEMPLOMOK

2003-ban, Ljubica Raški kikindai helytörténész gyűjtésében, a „Donau” Vajdasági Német Egyesület kiadásában látott napvilágot egy német - szerb, kétnyelvű könyv „Die Zerstorten Katholischen Kirchen in Banat - Srusene katolische crkve u Banatu” (Lerombolt katolikus templomok a Bányában) címmel. A könyv több évtizedes úrt hivatott pótolni. 1944. végén Jugoszlávia német nemzetiségű állampolgárait kollektív bűnösökké nyilvánították, megfosztották állampolgári jogaiktól, vagyonuktól, elűdötték otthonukból. Falvak néptelenedtek így el, a német otthonokba boszniai telepek költöztek, és az államhatalom elrendelte a katolikus templomok lerombolását. Huszonhárom templomot tettek a földdel egyenlővé 1945 után: Berezstóc, Ernesztváza, Katalinfalva, Begafó, Istvánfalva, Nakófalva, Csósztelek, Szécsenfalva, Almás, Nagy Gáj, Györgyháza...

Szent Hubert, Scharlevil, Soltur falvak közös templomát 1952-ben rombolták le az ateista-önkéntes telepek. A „munkaakció” áldozata lett egy tizenhárom éves fiú, aki megfogta a sérült áramvezetéket. Tőszeg temploma 1940-ben épült, modern stílusban, - a könyv borítóján is ez látható - lerombolása előtt a he-

Ugyanakkor Szent Jakab városa különböző kongresszusok és kulturális megnyilvánulások színhelye is lesz.

A múlt magyar zarándokairól és a hazai Szent Jakab-kultuszról majd más helyben lesz szó.

Rónai Zoltán

Londoni levél

FISHER SZENT JÁNOS PÉLDÁJA

Január 19-én az anglikán egyház történetében mindössze másodszor fordult elő, hogy egy katolikus bíboros belépet a londoni Tower ősi kápolnájába. Az első ehhez hasonló nevezetes alkalom 1970-ben volt, amikor Morus Szent Tamásra emlékezett a világ. Most Cormac Murphy O'Connor kardinális, westminsteri érsek, brit katolikus egyházfő állt ott Richard Chartes londoni anglikán püspök oldalán, hogy együtt avassák fel és áldják meg azt a pergamenre írt emlékezést, ami Fisher Szent János állhatatosságát hirdeti. (Hála Istennek, a püspök nemrégiben végrehajtott csípőprotézis műtétje után immár végig tudta állni a szertartást.)

John Fisher itt, a vastag falával ma is masszív Tower harangtoronyában, 1534-től együtt raboskodott Morus Tamással, mert nem voltak hajlandók hozzájárulni VIII. Henrik király és Aragóniai Katalin válaszához. Kétévi várfogságot követően lefejezték őket. III. Pál pápa akkor nevezte ki bíborossá Fishert, Rochester püspökét, amikor az láncra verve a halálos ítéletre várt. Remélte, hogy ezzel megmentheti az életét. De az angol király pökhendi jegyezte meg: „Küldjön a pápa bíborosi főveget annak, akinek csak akar. Majd én teszek róla, hogy a címzetnek hamarosan ne legyen feje, amire a sapkát teheti.”

A katolikus-anglikán ökuméne imáheével esett egybe a megemlékezés. Ez a legutóbbi időki ígéretesen fejlődött, de kezd megtorpanni, mivel az anglikán egyházban egyre több nőt szentelnek pappá, immár püspök nők is vannak, és legutóbb egy nyíltan homoszexuális pap püspöki beiktatására került sor. Amikor az anglikán egyház nem régiben beiktatott feje, Rowan Williams canterbury érsek tavaly a Vatikánba látogatott, a Szentanya nem fukarkodott a bírálataival. Tehát a négy-száz éves egyházszakadás áthidalása jelenleg nem áll valami biztatóan.

A két szent, Thomas More és John Fisher fej nélküli holtteste a Tower immár anglikán kápolnájának a padozata alatt nyugszik. A pergamen-tábellán rondírással olvasható Szent János szomorú története: Itt nyugszik a Cambridge-i Egyetem kancellárja, a nemzetközileg ismert tudós teológus, királyok barátja, szegények gyámola, aki halálra ítélték, mert nem fogadta el az uralkodó egyházi főhatalmát. Tizennégy hónapon át szenvedett magán-zárkában.

Letartóztatása után néhány héttel John Fisher már igen rossz egészségi állapotban volt. Mint ahogyan Morus Tamásnak, neki sem tette lehetővé VIII. Henrik, hogy utolsó kenetben részesülhessen és pap kísérje a vesztőhelyre. Miután a bakó elvégezte a munkáját, mindkét főpap fejét karóra tűzve tették közszemlére a London Bridge-en, majd a Temzébe dobták, halak martalékaul. Az emléktábla elhelyezését a katolikus Szent Sír lovagrend egyik tiszteje, Peter Bearcroft kezdeményezte, aki minden évben szentmisét tart Morus Szent Tamás és Fisher Szent János hajdani börtöncellájában. Bearcroft ismert szöszölője a két egyház közötti közzeledésnek, mi több, majdani egyházegyesítésben reménykedik. Késztégen, hogy az ökuméne szellemét erősíti e két XVI. századi angol mártír története. Ebben a szellemben vállalta az emléktábla közös felavatását a Westminsteri katolikus érsek és London anglikán püspöke.

Sárközi Máttyás

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

Kovács Szószill, Nagybecskerek

A KÖZTÁRSASÁG LAIKUS...

Az iszlám fejkendő viselésének betiltása körüli vitát a kívülálló érthetetlenül figyel. Miért probléma Franciaországban, ami más európai országban (még) nem az? A válasz egyértelmű: Franciaország világnézeti szempontból semleges, vagy ahogy itt mondják, laikus köztársaság. A franciák elsősorban többsége ennek a „hivatalos ideológiának” meggyőző híve, kivált-képpen, ha az állami iskolák világi voltáról van szó. Az iskolából kitiltott iszlám fejkendő viselő muzulmán lányok problémáikja azonban csak a jéghegy csúcsa. Voltaképpen kultúrharc előtt állunk. Hogy a francia észjárás jobban megért-sük, tudni kell, hogy Franciaországban az állam és az Egyház különválasztása nem egy evolúciós folyamat eredménye, hanem egy évszázados kegyetlen harc, amely a katolicizmus felett aratott győzelemmel végződött. Száz évvel ezelőtt a francia katolikus Egyházzal úgy bántak el, mint később Magyarországgal Trianonban. Kegyetlenül megcsönkítva, megalázva félreállították. A kisebbségben élő zsidók és protestánsok évszázados hátrányos helyzetük miatt, mindezt - érthetően - másként élték meg és érezték át. Muzulmán kérdés akkor még nem volt.

Az első világháború idején a papság és a szerzetesrendek nagyfokú hazafias áldozatvállalása, a győzelem után, az Egyház számára kedvező közhangulatot, politikai légkört teremtett. A visszatért Elzász-Lotaringában, a garmatokon, a hadseregben, stb., az egyházellenes törvényeket nem érvényesítették, az államosított templomokban az Egyház kizárólagos használati jogot kapott stb. Az állami iskolák kivételével lassan, de biztosan, a vallásellenes világnézet megszűlődt, toleráns és nagyvonalúvá vált. Az Egyház pedig megtalálta új helyét, amely politikától mentes, de szabad. Charles de Gaulle találatosan ezt így jellemezte: „a köztársaság laikus, Franciaország katolikus”.

1968 óta azonban sok minden megváltozott. Az állami iskolákban évtizedek sz-

gallta szisztematikusan egyházellenesség azt eredményezte, hogy a franciák kollektív emlékezetében mindaz, ami a kereszténységgel kapcsolatos, az szabadságellenes, veszélyes és konfliktusok forrása lehet. Nyomatékok adtak ennek a laikus köztársaság fundamentalista őrei, akik számszerűen ugyan kevesen vannak, de befolyásuk óriási. Nagyobb veszélyt láttak, pl. egy pápai látogatásban, mint a közbiztonság félelmetes romlásában. Nem véletlen tehát, hogy épp Franciaország hiúsította meg, hogy az EU alkotmánytervezetében szerepeljen utalás Európa keresztény gyökereire. Franciaország elizslamosodását nem csak a számok igazolják (jelenleg 5 millió), hanem a lélektani szemléletváltás is. Míg az őshonos franciák szégyellik keresztény múltjukat, a muzulmánok ehhez jön még, hogy a jelenlegi társadalomba integrálni nem tudó, felemelkedni képtelen, fiatal, másodgenerációs, többnyire arab származású franciák számára a radikális jellegű iszlám közösségek vonzóvá váltak.

Az említettek ellenére a Francia Köztársaság minden tekintetben biztosítja a vallás és lelkiismereti szabadságot, és gondoskodik, hogy minden felekezet egyenlő bánásmódban részesüljön. Ez az egyenlőség azonban a gyakorlatban a muzulmánoknak kedvez. Az egyenlőség címen követelik a muzulmán ünnepek bevezetését, a vallás szabadság nevében a fejkendő szabad viselését, saját felekezeti iskolát akarnak, külön uszodát a nőknek stb.

A jelenlegi kormány a muzulmánok iránt további engedelmekkel kívánja a társadalmi békét biztosítani, de az állami iskolákban hamarosan törvény tiltja a fejkendő viselését. Az egyenlőség nevében a jogszabály minden vallásos jelre érvényes, így a keresztre is. A tilalom várhatóan kiterjed majd a közalkalmazottakra is. A törvény gyakorlati alkalmazásáról máris folyik a vita: a zsidók féltik szakállukat, a szikhek turbánjukat.

Molnár Ottó

Franciaországban a laicitás elmélete fenyegetést jelenthet a szabadság számára

Az új francia törvény a laicizmus új vallását kívánja rákényszeríteni az állampolgárokra. Mario Francesco Pompedda bíboros, az Apostoli Szigetűrá Legfelső Bíróságának prefektusa az „Il Giornale” c. olasz napilapnak küldött levelében fejti ezt ki. A laicitás alapelve, amelyet a Bernard Stasi elnök által vezetett bizottság készített el, és amelyet bemutatott Jacques Chirac elnöknek, szembetűnően felmagasztalja az állam világi mivoltát.

Olyan alapelvekről van szó, amely önmagában véve fontos. Jelen esetben azonban egyfajta „istenség” nőtte ki magát, amelynek uralnia kell Franciaország életének minden területét. A laicitás alapelve, amely eredetileg a szabadság rokon értelmű szava kellene, hogy legyen, ezáltal az egyének számára a szabadság elutasításává válik. Pompedda bíboros szerint a bizottság jelentése egyes közösségek, különösen a muzulmán közösségek integrációs politikájának bukását tükrözi. Ha a fátýul viselése a nők akaratával ellenkező, akkor az állam megakadályozhatja kötelezővé tételét, mert az egyén személyi szabadsága szenved sérelmet. Ha azonban az illető szabad akaratából viseli a fátýul, akkor az állam nem kényszerítheti annak levételére.

Az Apostoli Szigetűrá prefektusa felteszi a kérdést: „Minek a nevében kényszerítheti az állam a diákokat, akaratuk ellenére, hogy ne viseljenek egy ruhadarabot, vagy egy jelképet, amely őket vallási hovatartozásukra emlékezteti? Minek a nevében lehet rákényszeríteni egy olyan viseletet egy lányra a testnevelési órán, amely ellenkezik legmélyebb meggyőződésével?”

A bíboros levelében kifejti, hogy a laicitás elméletére Jézus mutatott rá az Evangéliumban, amikor ezt mondta: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami Istené.” Az új francia törvény a laicizmus új vallását kívánja rákényszeríteni az állampolgárokra. „Ha elfogadják ezt az alapelvet, akkor a helyett, hogy megóvnák a szabadságot, megsértik azt, olyan törvényeket és felfogásokat kényszerítve az egyénekre, amelyek végül megfosztják őket attól az alapvető joguktól, hogy életüket lelkiismeretük szerint irányítsák. Ez az irányzat aggodalommal tölti el a pápát is, aki a közelmúltban a Diplomáciai Testülethez intézett beszédében kifejtette, hogy a laicitás nem jelent laicizmust, hanem inkább olyan helyet, amelyben a nemzet és a különféle spirituális hagyományok kapcsolatba lépnek egymással.” VR/MK

KERESZTÉNY VÁLASZ A GYŰLÖLETRE

Egy ortodox zsidó barátom közölte velem, hogy a Tilos Rádió egyik karácsony előtti adásában elhangzott ominózus, ostoba mondat: „Kiirtanám az összes keresztényt” többet ártott a magyar zsidóknak, mint a keresztényeknek!

Nos, ez a nagyon agresszív, gyűlölködő Tilos Rádió (állítólag részeg volt a bemondó szerkesztője) otrombán veszélyes kijelentése a nagy ünnepre készülődő keresztény magyarokat mélyen megdöbbentette. Egyesek vérmérsékletüktől és emberi habitusuktól függően érthető módon felháborodva a híres-hírhedt Tilos Rádió közönséges zagyvaságain, követelték a közbotrányt kiváltó rádió azonnali betiltását. A keresztény magyar nép kevésbé intranzigens rétegei nagy meglepődöttséggel helyeselték a történelmi egyházak vezetőinek - köztük Erdő Péter bíboros, érsek spontán, határozott hangnemből fogalmazott tiltakozó nyilatkozatát.

A keresztények jól tudják, hogy a betlehemi istálló jászol illatában született kis Jézus, az Ige megtestesülésének misztériumában közénk jött Isten-ember, elsősorban nem a Siralomvölgy nyomorúságától, a bűnbeeséssel járó fizikai fájdalomtól, nem is a szabadságukkal visszaélő, mindenkor hatalmasok üldözésétől, hanem a „non serviam”, az engedetlenség bűnével járó büntetéstől, - az ember tragédiájától” váltotta meg nem csak választott népét, a zsidóságot, de magát a szabadságával visszaélő egyetemes emberiséget. Példamutató életével, az evangéliumokban, valamint szent Pál apostol leveliben és az Apostolok cselekedeteiben rögzített tanításaival: a társadalmi igazságosság, a felebarát és ellenség szeretetének forradalmi üzenetével

és az ő békéjének áldásaival; és istenemberi példájával, szenvedésével, golgotai keresztalával, és majd húsvét hajnalán a halál fölött aratott győzelemével, feltámadásának allelujás örömeivel visszazserzte ennek a bukott emberi nemnek az örök élet boldogságára való jogosultságát a Teremtő Isten megbocsátó szeretetének ajándékaként.

De ebben a gyűlöletből, a bosszúállástól elvakult mai szekularizált világunkban, a bölcső és koporsó közé szorult, futamatnyi emberi életünkben, a bűn fogságában élő egyedeiben még mindig jelen van a luciferi tagadás és gyűlölet szelleme.

A négy évtizedes kommunista diktatúra lélekmérgező metelye, a rosszul levezényelt rendszerváltás következményeként is, ez a magyar közéletet újból és újból felzaklató, a nemzet egységét megbontó gyűlölet még ma is rontja és meghatározza az annyira kívánatos társadalmi békességet.

Álljon itt a nemrég elhunyt Kada nuncius, érsek lényeglátó megállapítása, amely rámutat a valóságra; a kommunista diktatúra tömény rontása a négy évtizeden át három nemzedék lelki-világában megsemmisített morális és etikai értékekkel felhígította a helyes magyarság-szemléletet. Mindezeknek a nemzetet egybetartó szellemi értékeknek az érvényesítésére a magyar nép tudatában évtizedekre lesz szükség. Mi esendő, botladozó keresztények mit tehetünk? Tartunk össze, szeressük egymást és imádkozzuk tudatosan a Mi Atyánkat: bocsássunk meg az ellenünk vétkezőknek!

Gy. Pethe Ferenc, Mosdós

Istennel Európáért

Lapunk főszerkesztője, Cserháti Ferenc (a kép jobb oldalán, a mikrofonnál), Münchenben, a Bajor-Magyar Fórum újévi fogadásán mondott beszédében, foglalkozott az Európai Unió küszöbön álló bővítésével, illetve a 25 tagra bővülő intézmény tervezett alkotmányával. Rámutatott arra, hogy Isten fogalmának mellőzésével, a jó ideje vitatott alaptörvény, földrészünk zömében keresztény lakossága aligha fogja erkölcsi értékű keretszerződésnek tekinteni. Egyedül az Isten előtt vállalt felelősség lehet garancia az emberi eltévelyedésekkel szemben. Utalt arra, hogy az egyre inkább, csupán a piaci adottságok gyarapítására összpontosuló erőfeszítések során, az alkotmány kidolgozó - a volt francia államfő, Valéry Giscard d'Estaing irányításával működő konvent tagjai -, mintha teljesen megfeledkeztek volna arról, hogy Európában az elmúlt két évezred során, éppen a kereszténység volt a kultúra, a tudomány és a művészet hordozója, majd idézte az Európai Unió Püspöki Konferenciájának elnökének, Josef Homeyer püspöknek intését, amely szerint az egyesülés folyamata csak akkor vezethet valóban humán-társadalom megvalósulásához, ha ebben nemcsak az alapvető emberi jogok nyerne alkotmánybeli védelmet, hanem a földrés eddigi fejlődése szempontjából legfontosabb három tradíció-megőrző elem, a görög-római antik kultúra öröksége, a zsidó-keresztény eszmévilág, továbbá a felvilágosulás szellemisége gyümölcsözően ötvöződhet egymással, és - mint Cserháti Ferenc megállapította - ez a bővülő Unió jövőbeni működését szabályzó alkotmányban is félreérthetetlen említett nyer.

Vincze András

HÍREK - ESEMÉNYEK

Hangverseny a Vatikánban

A Vatikánban az esztendő elején nagyszabású megbékélési hangversenyre került sor. A Szentatyja jelenlétében a világhírű Pittsburgh-i Szimfonikus Zenekar, valamint egy krakkói és egy londoni kórus előadásában megszólalt *Gustav Mahler „Feltámadás Szimfóniája”*, majd ösbemutató keretében, a kortárs szerző, *John Harbison „Ábrahám”* című motettája. A rendező a Pápai Egységtanács volt, amelynek feladata a világvallások közti párbeszéd előmozdítása. A koncertre meghívták Izrael két főrabiját is.

Terjedőben az ima

A torinói egyetem most közzétett tanulmányai szerint, ismét egyre többen imádkoznak. Egy közel 10 éve készült felmérés megállapította, hogy Közép-Európában a lakosság 18 százaléka vallotta magát ateistának, és sohasem fohászkodik Istenhez. A felmérés úgy vélte, hogy ha a folyamat tovább tart, 2000 utánra 30 százalékra szökik fel az ima nélküli élők száma. A torinói egyetem tanulmánya azonban erősen megcáfolta ezt az előrejelzést, mert kimutatta, hogy alig 13 százalékra zsugorodott azoknak a száma, akik sohasem imádkoznak. Elsősorban a nők foglalkják minden nap imába kérésüket. Ma a közép-európaiak 35 százaléka állította, hogy rendszeresen kéri Isten se-

gítségét. A válaszadók közel kétharmada nő, aki hangsúlyozta, hogy az ima során érzi, nincs egyedül. Az egyetem Szociológiai Karának dékánja rámutatott arra, hogy az ima a modern ember számára jó lehetőség az önmagával való megbékélésre. Utalt arra is, hogy az ima nemcsak a kereszténynek, hanem a mohamedánok és a zsidók körében is terjedőben van.

Károly-díjat kap a Szentatyja

Aachen városa idén első ízben rendkívüli Károly-díjat is kiad, amellyel II. János Pál pápát tünteti ki. A rendkívüli Károly-díj ünnepélyes átadására március végén a Vatikánban kerül sor. A zsűri így akarja kifejezni elismerését a Szentatyának az európai egység előmozdítására tett erőfeszítéseiről. Indoklása szerint a pápa példa nélkül álló módon lépett fel az emberi jogok betartása és a szabadságjogok szavatolása érdekében, amivel nagy mértékben egyengette az utat földrészek egyesítésére. Az aacheni püspök ezzel kapcsolatban emlékeztetett arra, hogy II. János Pál támogatása nélkül a Szolidaritás független szervezeteit aligha léphetett volna fel olyan hatékonyan Lengyelországban és válhatott volna a kommunizmus bukásának motorjává. Az idei Károly-díjjal a strassburgi Európa Parlament írnökét, Pat Cox-t tüntették ki.

Makvári György

SZÁJRÓL SZÁJRA Várostrom bakugrással...

Az ún. dubnici krónikát a trencsénmegeyi máriatölgyesi - másképp dubnici - Illésházy kastélyban találták meg. 1479-ben kezdtek írásához; névtelen szerzője a magyar nemzet történetét írja le benne, a legrégebb időktől a maga koráig. Főforrása Kálty Márk XIV. századi krónikája. Önálló forrásértékkel csak a Nagy Lajos hadjárataira vonatkozó részek bírnak. Így ez a részlet is bizonyos anekdotikus vonásokat mutat...

A magyar sereg diadalmenetben vonult az olaszok földjén, mert mindenki tudta: Lajos király igaz ügyben jár. Az ún. nápolyi hadjárat, Nagy Lajos testvérének meggyilkolása után, annak megtorlására indult. Lucera városa és vára azonban nem adta meg magát, nem is tehetett, mert Tarantói Lajos katonái tartották megszállva. Amikor aztán a város lakói látták, hogy Lajos király erős sereggel közeledik, mégis meggondolták magukat, és feladták Lucera városát. Lajos király hadseregét vetett a városra, de a polgárokat nem bántotta. Még a sereget sem bocsátotta be a városba, ott tartotta a sátrakatban, ahol a magyarok ettek-ittak, a városiak meg irigykedve nézték őket. Lassan aztán kimerészkedtek, és vígan mulattak a katonákkal.

Bezzeg, nem mulatott a király, de nem mulattak a vezérek sem. Egyre azon törtek a fejüket, miképpen foglalhatnák el a fellegvárat, amely erős falakkal volt körülvéve, és Lajos királynak ennél a seregnél nem voltak ostromszerei. Lovasokkal pedig nem lehet várat ostromolni.

Tudták ezt a várbeliek is, ezért biztonságban érezték magukat, és a magas mellvédek mögül gúnyosan kiáltoztak:

- Gyere fel magyar! Szívesen látunk vasgombóccal!

A magyarok sem maradtak adósak, ők meg ezt kiáltozták:

- Inkább ti jöjjetek ide! Majd megittunk a halál poharából!

A dolog aztán ennyiben is maradt.

A király egyszer nagyot gondolt, magához intette Lacfi Dénest, és sügött valamit a fülebe. Tréfás dolog lehetett, mert a vezér jót nevetett rajta, aztán futott,

hogy a király parancsát teljesítse. Az bizony furcsa parancs volt.

Lacfi Dénes megfúvatta a kürtöket, felsorakoztatta a sereget, és azt mondta a katonáknak:

- Mindenki egy ingre vetkőzzék, szúrja a kardot övébe, aztán sorakozás a vár előtt!

Ott mindjárt megtartotta az eligazítást, mire a legénység elrúszlora, bakugrást, bakfittyet kezdett játszani!

Amikor a kürtjel elhangzott, az első sor futásnak eredt, a másodikra lejaholt: bakhátat csinált. Most a második sor indult futásnak, az első sort átugrota, majd bakhátat csinált a harmadiknak. Így bakhátaltak a magyarok, s mert a vár alól indultak, már egészen messze jártak.

Tetszett ez a játék az olaszoknak, kigyílt a város népe, de kiállt a katonaság is nézni, hogyan játszik a magyar.

Akkor aztán a magyarok megfordultak, és most már a vár felé kezdtek ugrálni.

Addig-addig ugrándoztak, míg a vár alá nem értek, ahol a felül álló katonák már nem láthatták őket. Akkor az első sor bakhátat csinálva, két karját a sziklának feszítette. Ráugrott a második sor, és így mindig feljebb és feljebb, míg felérték a mellvédre. Ott egyszerre kiugrottak, kirántották a kardot, és kezdték szabni az olaszokat. Futhattak azok fegyverét! Addigra már elég magyar volt odafent, sőt még a kaput is kinyitották az egész sereg előtt.

Most már semmit sem tehetett az őrség.

Az olaszok nagy rémülettel borultak arca Lajos király előtt, de ő azt mondta nekik:

- Nem a ti véretekre szomjazom én. Ti mehettek, amerre a szemetek lát, de a fegyvert itt hagyjátok.

A jóságú Lacfi Dénes még lakomára is meghívta a pórul járt őrséget.

Amikor jóllakatta őket, azt mondta nekik:

- Most megtanultátok, hogyan játszik a magyar. Amit tapasztaltatok, mondjátok el a többi olaszoknak is, nehogy megharagítsák a magyart, mert akkor csúfoltatnak.

Ezzel elbocsátotta őket.

Közreadta:

Ramsay Győző

A Magyar Katolikus Rádió megkezdi adásait

Célja mindenkihez eljuttatni a krisztusi örömhírt

Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, a Magyar Katolikus Rádió Részvénytársaság vezérigazgatója 2004. január 16-án az ORTT elnökével aláírta a Magyar Katolikus Rádió országos közpénthullámú, közműsor-szolgáltató jellegű műsorszolgáltatási jogosultságára vonatkozó szerződést. A jogosultság hétéves időszakra, a Lakihegy 810 kHz, Siófok 1341 kHz, Szolnok 1341 kHz frekvencia használatára szól. A rádióknak a műsorszolgáltatást - a szerződés értelmében - a jogosultság első napjától számított százyolcvan napon belül kell megkezdenie.

A Magyar Katolikus Rádió a tervek szerint május 30-án, pünkösd vasárnapján, az Antenna Hungaria Részvénytársaság előzetes nyilatkozata értelmében napi 20 óra műsoridőben kezdi meg sugárzását a másik két új adóállomás átadásáig (2005. márciusa) a szolnoki adóállomással.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspököt kérte fel a vezérigazgatói teendő elvállására. A műsorszervezési tevékenységet és a szakmai munkát *Juhász Judit*, az általános operatív irányítást *Gyömöre Mihály*, a műszaki területet *Frischmann Gábor* felügyeli.

A rádió kulturális szerkesztőségét *Nagy Gáspár*, Kossuth-díjas költő, a világi műsorok szerkesztőségét *Szikora József*, a Magyar Katolikus Újságírók Szövetségének elnöke, a vallási és egyházi műsorok szerkesztőségét *Varga László*, az Országos Magyar Cecília Egyesület igazgatója, a Magyar Liturgikus és Egyházzenei Intézet főreferense, a zenei szerkesztőségét *Bögös Henrietta* csellista, a regionális egri katolikus rádió volt zenei szerkesztője irányítja.

A Magyar Katolikus Rádió fontos szerepet és felelősséget kíván vállalni a keresztény értékrendre épülő, az egyház tanítása iránt fogékony emberek mindennapjait végigkísérő rádiózás megteremtésében, a hitese, pontos és tárgyilagos tájékoztatással feladatának tekintve a hallgatók ismereteinek bővítését és igényes szórakoztatását.

A Magyar Katolikus Rádió kiemelt feladatának tartja a Katolikus Egyház tanításának közvetítését, az evangéliumi értékrend következetes képviselését. Keresztény szolgálatnak tekintve a magyar kultúra és a magyar nyelv értékeinek megőrzését, és alapvetően fontosnak tartja a keresztény kultúra értékein alapuló ismeretterjesztő funkciót. A Katolikus Rádió ökumenikus elkötelezettségéből kapcsolatot kíván tartani a testvéregyházakkal is. Műsoraival támogatni kívánja a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának és hagyományainak ápolását, a rádiózást a jelenlegi legmodernebb technika eszközeivel, a lehetséges legmagasabb erkölcsi, szakmai és műszaki színvonalon kívánja végezni.

A Katolikus Rádió meggyőződése szerint, a keresztény értékrend egyetemes emberi értékrendet képvisel, ezért elkötelezettség érez és vállal az iránt, hogy valamennyi embertársunkhoz felelősséggel szóljon, segítséget, erősítést, támogatást adjon mindazoknak, akik életükben a szilárd erkölcsi támpontokat keresik.

A Katolikus Rádió tudatosan vállalt hivatása tehát: a „jó hír” közvetítése, amely a keresztény felfogás szerint ugyan elsősorban azok számára nyilvánul meg, akik fel tudják fedezni az anyagi világon és az érzékelhető jelenségeken túl létező valóságot, de egyetemes értékrendjével mindannyiunkhoz szól.

Január 29-én délelőtt sajtótájékoztatóra került sor a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Városligeti központjában. A nagy számban megjelent újságírókat a Magyar Katolikus Rádió Rt. vezetői tájékoztatták a fentiekről.

Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, a Magyar Katolikus Rádió Rt. vezérigazgatója elmondta: szeretnének meghatározó szerepet betölteni az egész magyar társadalomban, igaz információkat, pozitív szemléletet kívánnak közvetíteni, összhangban a katolikus egyház ér-

tékrendjével. Nem jámborságra törekszenek, hanem arra, hogy a műsorok tartalmában markánsan legyenek jelen a katolikus értékek. A rádió segíteni szeretne az embereknek abban, hogy életük konfliktusos helyzetekben képesek legyenek a katolikus erkölcsiség alapján cselekedni.

Juhász Judit, aki a katolikus rádió megszűnésének műsorszervezési és szakmai munkáját fogja irányítani, elmondta: a napi több mint 120 elemből álló műsorfolyam 80 százaléka lesz közszolgálati jellegű (az ORTT követelménye ezen a téren 50 százalék), míg a vallási és liturgikus műsorok aránya 9 százalék lesz. A katolikus rádió 38 belső munkatárssal kezdi meg működését, és Juhász Judit reményei szerint hamarosan az egész magyar kulturális életben meghatározó szerepet fog betölteni.

Szerdahelyi Csongor lett az MKPK új sajtófőnöke

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) budapesti közleménye szerint február 1-jével váltás történt a testület Sajtóirodájának élén. Juhász Judit a pünkösdkor megszólalt Magyar Katolikus Rádióhoz nyert vezérigazgató-helyettesi kinevezést. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Sajtóirodájának új vezetője Szerdahelyi Csongor, a vatikáni magyar nagykövetség korábbi tanácsosa, az Új Ember katolikus hetilap főmunkatársa. MK

A magyar UNESCO képviselő

Néhány mondatos ismertetőknek az ad aktualitást, hogy Fasang Árpád, Magyarország közelmúltban leköszönt UNESCO nagykövete, kiküldetésének 4 éve alatt, szoros kapcsolatban állt a Párizsi Magyar Katolikus Misszióval, sőt zongoraművész lévén, protestánsként, havonta egyszer a kántori szolgálatot is elvállalta a szentmiseken. December közepén, mandátumának lejártával, büfébeidét adott a párizsi magyaroknak az egyik adventi misét követően, s egyben elkészített. Rövid búcsúbeszédében változta eredeti célkitűzéseit, s azt, hogy ezekből mit tudott, mit lehetett megvalósítani ebben a periódusban.

Az UNESCO, az ENSZ tudománnyal, oktatással, kultúrával foglalkozó, Párizsban székelő, szakosított szervezete, ebben az időszakban fogadta el a szellemi kulturális örökség védelméről szóló nemzetközi egyezményt, amely megfelelően alkalmazva - a határon túli magyarság kulturális értékeinek és anyanyelvének megőrzéséhez is megfelelő nemzetközi jogi keretet adhat. Szintén ebben az időszakban bővült további magyar helyszínekkel a Világörökség Lista: Tokaj történelmi borvidéke, a Fertő-tó és tájvédelmi körzete, a Pécs belvárosában található ókeresztény katakombák, valamint az Andrássy út és környéke büszkélkedhet ezentúl a kitüntető címmel. A magyar UNESCO képviselőt eredményes munkáját dicsérik, többek között, a kulturális sokszínűségről szóló nemzetközi egyezményt előkészítő munkájának megkezdése, és az a tény is, hogy Magyarország 2003 őszétől négy évig, ismét az UNESCO Végrehajtó Tanácsának tagja lett. Ez utóbbi a szervezet vezető testülete, amely előkészíti az UNESCO fő programjait és költségvetését, a Kögyűlés jóváhagyását követően pedig ellenőrzi ezek végrehajtását. A világszervezet az említett, kulturális vonatkozású egyezményeken túl, jelenleg kiemelt programként kezeli az analfabetizmus teljes megszüntetését, a világ édesvízi készleteinek felmérését és ésszerű, igazságos felhasználását, a tudományos kutatásban, ezen belül különösen a biológiai kutatásokban, követendő etikai normák kidolgozását és betartását, valamint a ma már egyre nagyobb jelentőséggel bíró internet használatához való szabad, egyetemes hozzáférést.

Molnár Ottó pápai prélatus meglepő szakkal közölte meg Fasang nagykövét, és felesége hűségese segítségét, a Szent Vincés Társaság képviselőiteln Nyáry Judit egy Szent István királyt ábrázoló festményt bűncsúzótt a Magyarországra visszatérő házaspártól.

Dobriné Regéczy-Nagy Márta, Párizs

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkesedésnek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarul nyelvű szentmisék helyé és ideje után. Megtalálható még a MKPK honlapján is:
<http://www.katolikus.hu/nov.html>

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon/fax: 0044/20/8992 2054**

ÉSZAK-ANGLIA:

Röskdale: Magyar Egyesület székházában. 76 a/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor.

Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.

Bradford: Magyar Egyesület székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.

Nottingham: Lengyel templomban. 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor.
Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, **Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.**

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Hegyi György, Ungarische Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72.** Misézó helyek: Bécs, Mödling, Wr. Neustadt, Florisdorf, Kaiser Ebersdorf.

Pázmáneum: Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, **Telefon: 0043-1-317 3656**

Burgenland/Alsóőrött: Pfarraum Unterwart, Ft. Horváth János, **Telefon: 0043/ 33/527 108**

Grác: szentmise vasárnaponként 10.00-kor v. 11.30-kor (hirdetéseknél megfelelően) Griesplatz 30. sz. alatt a Welsche-Kirche-ben, Ft. Paskó Csaba lelkész, Ugrí Mihály gondnok, **Tel.: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, **Tel.: 0512/204 103**

Linz: Misézóhelyek: Linz, Wels. **Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str. 6., A-4020 Linz, Tel.: 0043/732/342-586**

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. **Érdeklődni:** Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüsszel: Ft. Urban Imre, Mission Catholique Hongroise, Rue del' Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL, **Telefon/fax: 0032/2/64 85 336,**

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, **Telefon: 0032/ 4/22 33 910**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, **Telefon: 0033/4/78 50 16 36**

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. **Érdeklődni:** Ft. Báthory Lajos. **Telefon: (0821)22 92 838.**

BAMBERG-EICHSSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye: nürnbergi székhely: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Lands-hut, Nürnberg, Regensburg. **Érdeklődni:** Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig. **Telefon: (0911) 507 57 96**

ESSEN-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. **Érdeklődni:** Ung. Kath. Missio, Steeler Str. 110, D-45139 Essen. **Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.**

Freiburg-Trier-Speyer-i Egyházmegye: Karlsruhei székhely: Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen, Strassbourg, Mulhouse. **Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Schneidmühler Str. 121, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: (0721) 68 72 15**

Berlin-i és Hamburg-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. **Érd. Hamburgban:** Ft. Rasztóvác Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdammer 20, D-20099 Hamburg, **Tel.: (040) 25 077 83.**

Köln-i Főegyházmegye és **Aachen:** Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. **Érdeklődni:** Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission,

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. **Telefon: D-0049-07034-62580.**

Apor Vilmos Vendégház Óbudán, tetőtérben kialakított komfortos szobáinkba várjuk csoportokat és egyénileg utazók jelentkezését 23 főig. Az épületben kápolna működik, klub és előadó helyiségek berelhetők. Zárt parkoló van. **Érdeklődni:** munkanapokon 10.00-13.00 óra között telefonon, v. írásban: H-1035 Budapest, Kórház u. 37. **Telef.: 0036-1/250 78 69, Fax: 0036-1/368 98 69. E-mail: olikata@axelero.hu.**

A budapesti Szei Molnár Társaság kiadásában megjelent Saáry Éva: A LUGANÓI TANULMÁNYI NAPOK TIZENÖT ÉVE 1977-1991 című dokumentumkötete, Vass Dániel fotóillusztrációival. Megrendelhető a szerző címén: Éva Saáry, C.p. 78. CH-6906-Lugano-6. Ára (postaköltséggel) 20 Euró vagy annak megfelelő valuta.

Olcson eladó a Mátra lábánál horgászati mellett 200 m²-es 2 szintes összkomfortos 5 szobás családi ház. **Telef.: 0036-20 373 59 53 v. 0041-76/501 69 42.**

Hotel Mohácsi Panzió, Budapest. Buda centrumában, a Margit körüttől egy buszmeállóra, kitűnő közlekedéssel, zöldövezeti kertes panzió, teremgarázzsal, szolid árakkal várja kedves vendégeit. 1022 Budapest, II. ker., Bimbó út 25/A. **Telef.: 0036-1/32 67 741, /32 67 647, /32 69 061. Fax: 0036-1/32 67 784, E-mail: panzio@freestart.hu**

Horgászok (és nem horgászok) figyelem! Nagy Duna mellett, „Ásványváron” kb. 15 perc-re Győről és Magyaróvártól, az osztrák határtól kb. 35 km-re Panzió igényeknek kiadók. Két kb. 80 m² és 4 kényelmes szoba kiadó. Esetleg eladók (mágon megfelelne nyugdíjasoknak is, mert biztos egzisztenciát biztosít). **Telef.: 0036-96/327 936**

Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: lukacs@web.de **Telefon: (0221) 23 80 60. Fax: 0221/232120** <http://www.Ungarnzentrum.de>

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Gießen. **Érdeklődni:** Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. **Telefon: (069) 24 79 50 21.**

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. **Érdeklődni:** Ft. Merka János, Ung. Kath. Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. **Telefon: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. E-mail: ukm_muenchen.de; http://www.erzbistum-muenchen.de/ungarische-mission**

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegye: Misézó helyek: Hagen, Minden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Neukirchen-Vluyn, Dortmund. **Érdeklődni:** Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelheld 24, D-48157 Münster-Handorf. **Telefon (0251) 32 65 01**

PASSAU-i Egyházmegye: Misézóhely: Passau: **Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzenorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.**

ROTIENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eisingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. **Érdeklődni:** P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. **E-mail: ung.kath.mission.stuttgart@t-online.de** <http://home.t-online.de/home/ung.kath.mission.stuttgart>

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. **Érdeklődni:** Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. **Telefon: (0931) 38 62 43**

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-261.** Misézó helyek: Róma, Milano, Firenze, Bologna, Padova, Torino, Genova, Palermo, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, **Telef.: 0041/1/36 23 303**

Bern: Röm. Kath. Ungarmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern, **Telef.: 0041/61/381 54 45 (Basel)**

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/7910458;**

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az **Orsolyiák** templomban, (rue de Lausanne). **Lelkész: Ft. Popa Péter, Telefon: 0041/26/425 42 06**

HIRDETÉSEK

FELHÍVÁS
PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEM NAGYVÁRAD. A magyar nyelvű felsőfokú oktatás újjáéledésének szimbóluma, nagy anyagi problémákkal küzd. A működéséhez szükséges anyagi alap biztosítására felkérjük mindenkit, szíveskedjen anyagi lehetősége szerint ehhez hozzájárulni. Adományát kérjük az alábbi bankszámlára átutalni: Fördereverin f.d.Chr.Univ.Partium e.V., 72461 Albstadt. - Bankv: Sparkasse Zollernalb, Kto-Nr.: 33049777, BLZ 65351260. (Spendenquittung!) Köszönettel a Segélyszervezet vezetésébe.

A Széchenyi Kör 2004. április 24-én, szombaton egy napos autóbussz kirándulást szervez Bambergbe magyar vezetéssel. Tervezett ár 27,00 Euró. Kérjük jelentkezését, lehetőleg írásba: Harsay György, Starenweg 8, 80937-München, **Tel/fax.: 089/316 32 95.**

Középkorú ápolónő magyar családnál betegápolást, ill. házimunkai tevékenységet vállalna. **Telef.: 0036-1/222 46 73, v. 0036-20/425 15 83.**

50 éves, apróká, optimista, független, nem dohányzó, budapesti, jelenleg Münchenben élő hölgy hozzáilló társat keres komoly szándékkal, akit minden reggel simogatással ébresztetne. A távolság nem lehet akadály. **Telef.: 0049/(0)174 415 2934.**

Keresem Schönberger Ferencet, született 1926. 05. 19-én Rákospalotán, Schönberger Anna nevében, Kengyel Károly, **Telef.: D-07131/82 972.**

Hajdúszoboszlón 455 m²-es ingatlan a gyógyfürdő közelében 10 millió Ft-ért eladó. **Telef.: (21) 74 00 902.**

Szeged kertvárosában 1360 m²-es telken 7 éve épült ig. kiv. YTONG ház (192 m², két szinten, 144 m²-es pincével) sok extrával (padlófűtés, klíma, szauna, 2 garázs, mellékép.) eladó. **Ára: 235.000 Euró. Érdeklődni: cinka@vnet.hu**

Házasságra, érzelmi, anyagi biztonságára vágyom művelt, független úr oldalán egy életre, 50 éves /172/68, fiatalos, értelmiségi hölgy. **Jellege: „Nemdohányzó”.**

Münchenben családnál házimunkát vállalk. **Telef.: 0162/73 32 180.**

A budakesi vadspark alatt, panorámás, közműves, 1890 m²-es, építési telek 210.000 ezer Euró-ért eladó. **Telef.: 0036/309 411 966.**

55 éves szlovákiai, magyarul is beszélő nő, háztartásvezető és idős ember ápolást vállal ottlakással. **Telef.: 0049/0711-84 99 423.**

Megbízható, középkorú hölgy, háztartási munkát vállal Nyugat-Európában, magyar családnál, ottlakással. **Telef.: 0036-20/48 46 818, 0036-84/316 250.**

48 éves (170/70) Németországban élő, káros szenvedélyektől mentes, Zenefőiskolát végzett (hegedű), német, magyar és román nyelvet beszélő hajadon, korbán hozzáilló társat keres komoly szándékkal, egy megbízható, őszinte férfi személyében. **Jellege: „Élni egymásért”.**

Csongrádon eladó egy 2,5 szobás ház, borospincével, melléképületekkel, kb. 700 m² kerttel. Gázfűtés, fürdőszoba, telefon, új tető. Köröstarok Tisza-strand és horgászlehetőség a közelben. **Árnyár: 22.000,- Euró. Telef.: 0049-69/30 11 22.**

Budapestben a XI. ker.-ben 56 m²-es 2 szoba összkomfortos parkettás lakás eladó. **Árnyár: 15 millió Ft. Telef.: 0036-70/568 12 60.**

Középkorú szorgalmas, megbízható, kedves hölgy munkát keres (háztartásvezető, főzést, takarítást, beteggondozást, gyereknevelést) bentlakással. **Telef.: 0036/063 053 375 72.**

Dél-Németországi magas, sportos, őszinte, hűségese, káros szenvedélyektől mentes férfi, komoly szándékkal megismerkedne hasonló, 30-45 éves, gyermektelen hölgygel. **Telef.: 0049-(0)751/46 914.**

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként:	0,10 Euró
„Jellege” - postaköltség	5,00
Üzleti-, nyereséges hirdetés betűnként	0,20
Nagybetűs sorok betűnként	0,40
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kivánságotok eseténként árazunk.	

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %-os, hatszori hirdetésnél 20 %-os, ill. egészévi hirdetés esetén 30 %-os kedvezményt adunk!

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉÉRT, STÍLUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

München

A keresztiség szentségében részesültek:
Lerner Daniel, Lerner Levente és Ágnes kisfia október 26-án, a misszió házi kápolnájában, valamint **Schwarzkopf-Kolb Isabel,** Schwarzkopf Csaba és Erika kisleánya december 14-én, a Damenstift-templomban

Halottak: Újvári Sára, 78 éves korában hunyt el, temetése október 10-én a Bad Aibling-i temetőben volt. Nyugodjék békében!

Budapesten lakáseladást-lakásvételt, lakásbérbeadást, számlákat és ügyintézőt vállalkozók. Horváth Gábor, **Tel.: 0036-30/97 18 147, e-mail: horvathgabor@ingatlan.com**

„Kereszt és korona” kétrészes film németül a bajor-magyar kapcsolatok 1100 éves történetéről, VHS, PAL, 2x 45 perc. **Ára: 30,00 Euró (2x15,00 Euró),** megrendelhető: e-mailen: aravasz@web.de és fax: 0049-89-81 88 76 59.

Reformatus istentisztelet Münchenben: Reisinger Str. 11 (Sendlinger Tor) minden hó 1. 3. 5. vasárnap 16 órakor és 2. és 4. vasárnap de. 11 órakor. **Telef.: 089-149 31 72 és 601 13 35, www.reformatus-muenchen.de**

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: életunk@gmx.de

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
 Landwehrstr. 66 • 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletunk@gmx.de

Felolós kiadó:
 a Magyar Katolikus Delegatura Főszerkesztő: **Dr. Cserhádi Ferenc**
 A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (olvasó és tördelés szerkesztő) és Vincze András.

Redakción és Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
 Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserhádi Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletunk@gmx.de

Abonnement für ein Jahr: 15,— Euro
 11 Exemplare
 nach Übersee mit Luftpost US\$ 50,—

ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkeszek terjesztik, öök küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentútra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1.50 Euró
Előfizetési ár egy évre 15,—Euró
Tengerentútra US\$ 50,—

BANKSZÁMLÁNK:
 Ungarische Katholische Delegatur
 Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
 Postbank München
 Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
 Verlag Hammerand GmbH
 Hasenheid 11,
 82256 Fürstenfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLELEKELTÜNK.